

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav och lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter och till vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav ändras. I lagen föreslås sådana nödvändiga ändringar som följer av Europeiska unionens förordningar om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar. Förordningarna ersätter direktiven om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar. Dessutom föreslås att det stiftas en lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter och att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ändras med avseende på marknadskontrollen av personlig skyddsutrustning.

Fastän de förordningar som gäller personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar såsom EU-förordningar utgör direkt tillämplig rätt förutsätts det i dem att det i den nationella lagstiftningen anges en marknadskontrollmyndighet och att den nationella lagstiftningen innehåller bestämmelser om språket i anvisningar, uppgifter och märkningar samt bestämmelser om påföljder. I lagen om tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav, där det föreskrivs om anordningar som används i arbetet, förs det in hänvisningar till Europeiska unionens förordningar, och lagens bestämmelser om språk, tillsyn och straff ska äga tillämpning även för förordningarnas del. Straffbestämmelsen i lagen preciseras jämfört med nuläget. Ur lagen ska dessutom nuvarande hänvisningar till personlig skyddsutrustning strykas eftersom de blir onödiga.

När det gäller personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter ska det i den nya nationella lagen föreskrivas om vissa frågor så som förutsätts i förordningen om personlig skyddsutrustning. Det är till denna del dock fråga om specialbestämmelser om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter.

Ett ytterligare syfte är att skapa klarhet i och förenhetliga de straffbestämmelser i strafflagen som gäller produkter. En tillverkares, importörs, distributörs eller annan överlåtares agerande ska vara straffbart som hälsobrott oavsett om det är fråga om tekniska anordningar som används i arbetet eller personlig skyddsutrustning och maskiner som är avsedda att användas av konsumenter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 21 april 2018 då både förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar ska börja tillämpas.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
Åland	6
1.2 Europeiska unionens lagstiftning.....	6
Lagstiftning som baserar på NLF-anpassningen	6
EU-förordningen om personlig skyddsutrustning	7
EU-förordningen om linbaneanläggningar	9
1.3 Bedömning av nuläget	12
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	15
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	16
3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för ekonomiska aktörers verksamhet	17
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	18
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	19
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	22
DETALJMOTIVERING	23
1 LAGFÖRSLAG	23
1.1 Lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav	23
1.2 Lag om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen.....	29
1.3 Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen	29
1.4 Lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter	30
1.5 Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter	34
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	34
3 IKRAFTTRÄDANDE	34
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	35
LAGFÖRSLAG	38
Lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav	38
Lag om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen	42
Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen	43
Lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter	46
Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	49
BILAGA	50
PARALLELLELTEXTER	50
Lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav	50
Lag om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen	57
Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen	59
Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	63

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Syftet med lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004, nedan anordningslagen) är att säkerställa att maskiner, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller andra tekniska anordningar överensstämmer med gällande krav och inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan i sådan användning som tillverkaren avser. Syftet med lagen är också att säkerställa att tekniska anordningar som planerats, tillverkats och utrustats på behörigt sätt utan hinder kan släppas ut på marknaden eller överlåtas för användning. Anordningslagen tillämpas enligt lagens 2 § på tillverkare, importörer, säljare och andra personer som i väsentlig omfattning i Finland på marknaden släpper ut tekniska anordningar avsedda för arbetsbruk eller överlåter sådana för användning. Om det i någon annan lag finns från anordningslagen avvikande bestämmelser om utsläppande av tekniska anordningar på marknaden eller överlåtande av sådana för användning, tillämpas de i stället för anordningslagen. Anordningslagen är således en allmän lag som omfattar tekniska anordningar som i väsentlig omfattning används för arbetsbruk och som tillämpas alltid om det inte i någon annan lag finns bestämmelser om en sak som omfattas av anordningslagens tillämpningsområde. Tekniska anordningar som är avsedda för eller i betydande omfattning används för enskild konsumtion hör till konsument säkerhetslagens (920/2011) tillämpningsområde och omfattas av tillsynen enligt den lagen.

Enligt 4 § i anordningslagen ska tillverkaren planera och tillverka en teknisk anordning så att den till sin konstruktion, utrustning och andra egenskaper lämpar sig för den avsedda användningen och i sådan användning inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan. I 5 § i anordningslagen åläggs tillverkaren att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven. Farliga tekniska anordningar och annan personlig skyddsutrustning än sådan enkel skyddsutrustning som är avsedd att skydda mot mindre risker ska typgranskas eller certifieras av en sakkunniginrättning för påvisande av överensstämmelse. Tillverkaren ska också samla teknisk dokumentation med tanke på påvisandet och kontrollen av överensstämmelsen, sammanställa bruksanvisningar och andra anvisningar som ska levereras med anordningen, samt förse den tekniska anordningen med ett märke varav framgår att den överensstämmer med kraven och i princip med nödvändig identifikationsmärkning. Enligt 8 § i anordningslagen anses en teknisk anordning överensstämma med de krav som ställs på den, om tillverkaren har avgett en giltig försäkran om överensstämmelse och märkt anordningen eller om det i övrigt kunnat visas att anordningen överensstämmer med kraven på det sätt som föreskrivs i 5 § i anordningslagen. I 7 § i anordningslagen föreskrivs att om tillverkaren inte har fullgjort den skyldighet som anges i anordningslagen, ankommer skyldigheten på en sådan annan person som för första gången i eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller överlåter den för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Enligt 9 § i anordningslagen ska den som vidareöverlåter en teknisk anordning som släppts ut på marknaden säkerställa att anordningen med tanke på säkerheten överensstämmer med kraven på samma sätt som när den släpptes ut på marknaden. Den som vidareöverlåter anordningen ska dessutom säkerställa att adekvata finsk- och svenskspråkiga anvisningar följer med anordningen.

Anordningslagen innehåller de grundläggande bestämmelserna om både de tekniska anordningar som omfattas av Europeiska unionens lagstiftning och sådana tekniska anordningar som används i arbetet och som omfattas av den nationella lagstiftningen. I anordningslagen finns bemyndiganden att utfärda förordning. I 4 § 2 mom. i anordningslagen föreskrivs att genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om bl.a. hälso- och säkerhetskrav

RP 194/2017 rd

i anslutning till planeringen och konstruktionen av maskiner, personlig skyddsutrustning och andra tekniska anordningar. Med stöd av 5 § 2 mom. i anordningslagen utfärdas närmare bestämmelser om de tekniska anordningar som ska typgranskas eller på annat sätt certifieras för påvisande av överensstämmelse och om förfarandet i anslutning här till samt om innehållet i de anvisningar som levereras med anordningen och om märkningen av anordningen genom förordning av statsrådet.

Direktivet om personlig skyddsutrustning (Rådets direktiv 89/686/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om personlig skyddsutrustning) har genomförts nationellt genom statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning (1406/1993) och direktivet om linbaneanläggningar (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/9/EG om linbaneanläggningar för persontransport) genom statsrådets förordning om linbaneanläggningar för persontransporter (253/2002). Maskindirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/42/EG om maskiner och om ändring av direktiv 95/16/EG) har genomförts genom statsrådets förordning om maskiners säkerhet (400/2008). Närmare bestämmelser om sådana anordningar och verktyg som används i arbetet och som omfattas av den nationella regleringen har utfärdats genom statsrådets förordning om laseranordningar och besiktning av dem (291/2008).

Enligt statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning får personlig skyddsutrustning släppas ut på marknaden eller tas i bruk när den överensstämmer med bestämmelserna i beslutet och har försetts med ett EG-märke. Personlig skyddsutrustning ska uppfylla de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som fastställs för den. Personlig skyddsutrustning uppfyller grundkraven också om den har utformats, tillverkats och utrustats i överensstämmelse med de harmoniserade standarderna för utrustningen. I statsrådets beslut föreskrivs om förfaranden, såsom EG-typkontroll, EG-kvalitetskontrollsystem för färdiga produkter och system för att säkerställa EG-kvalitet på tillverkningen, genom vilka tillverkaren visar att den personliga skyddsutrustningen uppfyller föreskrivna krav. I beslutet ingår också bestämmelser om EG-försäkran om överensstämmelse och EG-märket. Bilaga 1 till statsrådets beslut innehåller grundkrav för hälsa och säkerhet, bilaga 2 handlar om teknisk dokumentation som tillhandahålls av tillverkaren, bilaga 3 innehåller EES-försäkran om överensstämmelse och bilaga 4 gäller EG-märket om överensstämmelse.

Enligt statsrådets förordning om linbaneanläggningar för persontransporter ska anläggningar och deras infrastruktur samt delsystem och säkerhetskomponenter i en anläggning uppfylla de grundläggande krav som anges i bilaga II till direktiv 2000/9/EG och som är tillämpliga på dem. För en anläggning som planeras ska dessutom en säkerhetsanalys enligt direktivet i fråga genomföras. På grundval av säkerhetsanalysen sammanställs en säkerhetsrapport. I säkerhetsrapporten presenteras de åtgärder som planerats för farliga situationer och en förteckning över de säkerhetskomponenter och delsystem som ska användas. I statsrådets förordning föreskrivs också om en överensstämmelsebedömning av säkerhetskomponenter som ska utföras på basis av olika bilagor till direktivet samt om CE-märkningen av komponenter och om EG-försäkran om överensstämmelse för komponenternas del samt om EG-kontroll av delsystem och EG-försäkran om överensstämmelse för delsystem. Statsrådets förordning om linbaneanläggningar för persontransporter innehåller dessutom sådana bestämmelser om driften av linbaneanläggningar som inte baserar sig på direktivet. I 2 kap. i statsrådets beslut föreskrivs bl.a. om installationsbesiktningar och återkommande kontroller av linbaneanläggningar, om ansvarig föreståndare för linbaneanläggningar, driftkontroller och handlingar som ska förvaras.

Arbetskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av anordningslagen och de författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006, nedan tillsynslagen). I 4 kap. i tillsynslagen finns bestämmelser om tillsynen över

tekniska anordningar som används i arbetet, dvs. den s.k. marknadskontrollen. Om regionförvaltningsverket vid tillsynen har observerat att maskiner, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning och andra tekniska anordningar som är avsedda för marknaden eller att användas inte överensstämmer med de föreskrivna kraven eller i övrigt kan medföra risk för människor eller egendom, ska regionförvaltningsverket till behövliga delar överföra ärendet till social- och hälsovårdsministeriet för behandling. Ministeriet kan förbjuda att sådana tekniska anordningar släpps ut på marknaden eller överlåts för att användas eller utfärda begränsningar eller ställa villkor för att en teknisk anordning ska få släppas ut på marknaden eller överlåtas för att användas. Ministeriet kan också bestämma att den tekniska anordningen ska återkallas från marknaden eller förstöras och i sina beslut meddela ett åläggande att t.ex. ge information. Ministeriet kan förena den skyldighet som ålagts genom beslutet med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande. Regionförvaltningsverkets inspektör kan för sin del meddela ett temporärt användningsförbud, om en teknisk anordning som är avsedd för marknaden eller att användas inte överensstämmer med de föreskrivna kraven eller om anordningen då den tagits i bruk kan medföra en omedelbar risk för arbetstagarnas liv eller hälsa och om det temporära förbudet är nödvändigt för att syftet med tillsynen ska förverkligas.

I 13 § i anordningslagen ingår en bestämmelse om straff för förseelse i fråga om anordningars säkerhet. I paragrafen föreskrivs att en tillverkare eller överlåtare som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar en skyldighet som han åläggs i anordningslagen, ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för förseelse i fråga om anordningars säkerhet dömas till böter. Bestämmelser om straff för arbetarskyddsbrott finns i 47 kap. 1 § i strafflagen (39/1889). Enligt 47 kap. 1 § i strafflagen ska en arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av oaktsamhet t.ex. bryter mot arbetarskyddsföreskrifter, för arbetarskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Enligt kapitlets 8 § avses med arbetarskyddsföreskrifter sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav, lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra. I 47 kap. 8 § 2 mom. konstateras att vad som i 1 § föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra personer som avses i 2 § i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav och på företrädare för dem.

Vid några förfaranden för bedömning av överensstämmelse som baserar sig på EU-lagstiftningen ska tillverkaren använda sig av tjänster av ett utomstående bedömningsorgan som godkänts som anmält organ. Bestämmelser om godkännande av organ som utför tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven finns i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010). Ett bedömningsorgan som ansöker om status som anmält organ visar att organet uppfyller de föreskrivna kriterierna för godkännande som bedömningsorgan i första hand genom ackreditering. Bestämmelser om ackreditering finns i lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005).

Så som påpekats ovan finns bestämmelser om överensstämmelse med kraven och om kontrollen när det gäller tekniska anordningar som är avsedda att användas för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion i konsument säkerhetslagen eller i författningar som utfärdats med stöd av den. Personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter ska uppfylla de krav som anges i statsrådets förordning om krav på personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (1101/2009) vilka har utfärdats med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet (75/2004) som föregick konsument säkerhetslagen. Enligt förordningens 1 § ska sådan personlig skyddsutrustning som är

RP 194/2017 rd

avsedd att användas av konsumenter uppfylla de krav som anges i statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning (1406/1993). Den personliga skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter omfattas alltså i praktiken av samma krav som gäller för sådan personlig skyddsutrustning som används i arbetet.

I 50 § i konsument säkerhetslagen finns bestämmelser om konsumentförseelse. Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot ett förbud eller ett åläggande som avses i 34–44 § i konsument säkerhetslagen kan för konsument säkerhetsförseelse dömas till böter. Bestämmelser om straff för hälsobrott som har begåtts i strid med konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den finns i 44 kap. 1 § i strafflagen. Enligt paragrafen ska den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i strid med bl.a. konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lag tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligt försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för hälsobrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Tillsyn över efterlevnaden av förordningen om krav på personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter utövas av konsument säkerhetslagens tillsynsmyndigheter, dvs. Säkerhets- och kemikalieverket samt till vissa delar Tullen. I praktiken har huvudsakligen Säkerhets- och kemikalieverket utfört kontroller av personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. För Tullens del har tillsynen i praktiken enligt uppgift från Tullen begränsats bl.a. av det att kontrollerna har inriktats enligt riskerna, t.ex. på anmälningar enligt det s.k. Rapex-informationssystemet som gäller farliga produkter.

Åland

I 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om hur behörigheten fördelar sig mellan riket och landskapet Åland. Den reglering som nu föreslås handlar delvis om sådana frågor som enligt 18 § 12 och 22 punkten i självstyrelselagen faller inom landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Till sådana hör de förslag till bestämmelser som gäller den personliga skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter, dvs. förslagen till produktsäkerhetsbestämmelser. Enligt 27 § 19 och 21 punkten i självstyrelselagen faller däremot de ärenden som gäller arbetsrätten och standardiseringen inom rikets lagstiftningsbehörighet. Detta innebär i fråga om den lagstiftning som nu föreslås att den reglering som räknas höra till arbetarskyddsbestämmelserna, dvs. de lagstiftningsförslag som gäller personlig skyddsutrustning som används i arbetet, samt de lagstiftningsförslag som handlar om linbaneanläggningar faller inom rikets lagstiftningsbehörighet.

1.2 Europeiska unionens lagstiftning

Lagstiftning som baserar på NLF-anpassningen

Syftet med Europeiska unionens lagstiftning om den inre marknaden är bl.a. att trygga den fria rörligheten av varor inom Europeiska unionens gränser. Den fria rörligheten av varor främjas genom att medlemsstaternas produktlagstiftningar harmoniseras. I Europeiska unionen har det införts en s.k. ny lagstiftningsram (New Legislative Framework, NLF) som inbegriper Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (nedan NLF-förordningen) och Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG

RP 194/2017 rd

om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (nedan NLF-beslutet), vilka antagits den 9 juli 2008.

NLF-förordningen innehåller bestämmelser om ackreditering, marknadskontroll, kontroll av produkter från tredjeländer, dvs. unionens yttre gränskontroll, samt om CE-märkning. NLF-förordningen började tillämpas den 1 januari 2010 och den utgör direkt tillämplig rätt, som förpliktar och skapar rättigheter utan att bestämmelser införlivas med den nationella lagstiftningen. NLF-beslutet är ett rambeslut som bildar den allmänna ramen för lagstiftningen om harmonisering av villkoren för saluföring av produkter. Den har inte någon direkt rättsverkan utan fungerar som anvisning vid utfärdandet och ändringen av produktspecifika harmoniseringsbestämmelser. NLF-beslutet innehåller bestämmelser om bl.a. ekonomiska aktörers skyldigheter, produkters överensstämmelse med kraven, anmälan om organ för bedömning av överensstämmelse och förfaranden för bedömning av överensstämmelse med kraven.

EU-förordningen om personlig skyddsutrustning

Europaparlamentet och rådet har den 9 mars 2016 antagit en förordning om personlig skyddsutrustning (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, nedan förordningen om personlig skyddsutrustning). Förordningen publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 31 mars 2016 och den trädde i kraft den 20 april 2016. Förordningen om personlig skyddsutrustning tillämpas huvudsakligen från och med den 21 april 2018 då det tidigare direktivet om personlig skyddsutrustning upphävs.

Den nya förordningen om personlig skyddsutrustning baserar sig långt på det tidigare direktivet om personlig skyddsutrustning från 1989, men NLF-förordningen har beaktats i den och bestämmelserna har anpassats enligt NLF-beslutet. Direktivet har ersatts med en förordning, eftersom det har ansetts att bl.a. tillämpningsområdet, de grundläggande hälso- och säkerhetskraven och förfarandena för bedömning av överensstämmelse ska vara lika i alla medlemsstater. Den valda typen av rättsakt ger inte medlemsstaterna någon möjlighet att införliva bestämmelserna med den nationella lagstiftningen på olika sätt. Målet med förordningen har varit att bestämmelserna ska vara klara men mer exakta än nuförtiden.

I förordningen om personlig skyddsutrustning fastställs krav för utformning och tillverkning av personlig skyddsutrustning som ska tillhandahållas på unionsmarknaden för att säkerställa skydd för användarnas hälsa och säkerhet samt fastställa bestämmelser om fri rörlighet för personlig skyddsutrustning i unionen. Förordningen tillämpas på personlig skyddsutrustning, dock med undantag av exempelvis sådan personlig skyddsutrustning som utformats för att användas av försvarsmakten eller för självförsvar, för privat bruk i vissa fall samt personlig skyddsutrustning som är avsedd för användning ombord på havsgående fartyg eller luftfartyg samt viss skyddsutrustning för att skydda huvudet, ansiktet eller ögonen hos dem som kör motorcykel eller moped. Till skillnad mot tidigare ska sådana produkter som är avsedda för enskilt bruk och som skyddar mot hetta fortsättningsvis höra till personlig skyddsutrustning enligt förordningen på motsvarande sätt som produkter som skyddar mot hetta och är avsedda att användas för arbetsbruk.

Kapitel II i förordningen om personlig skyddsutrustning har bestämmelser om aktörernas skyldigheter som i enlighet med NLF-modellen är mer exakta än de nuvarande bestämmelserna. Med ekonomisk aktör avses tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör. Alla ekonomiska aktörer som hör till leverans- och distributionskedjan är skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att endast sådan personlig skyddsutrustning som

överensstämmer med förordningen tillhandahålls på marknaden. Av denna orsak innehåller förordningen detaljerade bestämmelser om varje aktörs skyldigheter.

Tillverkaren svarar för att den personliga skyddsutrustningen har konstruerats och tillverkats i överensstämmelse med de grundläggande hälso- och säkerhetskraven. Tillverkaren har de bästa möjligheterna att genomföra eller låta genomföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse, eftersom denne har detaljerade uppgifter om konstruktions- och produktionsprocessen. Av denna anledning hör bedömningen av överensstämmelse med kraven också fortsättningsvis uteslutande till tillverkarens skyldigheter. Tillverkaren svarar dessutom bl.a. för upprättandet av den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse, anbringandet av CE-märkning och andra relevanta märkningar, lämnandet av kontaktinformation samt för att personlig skyddsutrustning åtföljs av anvisningar och uppgifter. Om personlig skyddsutrustning utgör risk, ska tillverkaren utföra stickprovskontroller av saluförd personlig skyddsutrustning samt granska och registerföra inkomna klagomål på personlig skyddsutrustning som inte överensstämmer med kraven. Vid behov ska tillverkaren vidta korrigerande åtgärder.

En tillverkare kan utse tillverkarens representant genom skriftlig fullmakt. Tillverkarens representant har till uppgift att utföra de uppdrag som anges i fullmakten från tillverkaren. Tillverkarens representants uppdrag kan dock inte inbegripa säkerställande av att personlig skyddsutrustning har utformats och tillverkats i enlighet med de grundläggande hälso- och säkerhetskraven eller skyldighet att upprätta den tekniska dokumentationen. Dessa är på tillverkarens ansvar. Uppdraget kan inbegripa exempelvis skyldigheten att hålla EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för nationella marknadskontrollmyndigheter samt att på begäran lämna uppgifter och handlingar till den nationella myndigheten.

Importören svarar för att sådan personlig skyddsutrustning som denne släppt ut på marknaden överensstämmer med kraven. Importören ska säkerställa att tillverkaren genomfört ett relevant förfarande för bedömning av överensstämmelse, upprättat den tekniska dokumentationen, försett den personliga skyddsutrustningen med CE-märkning och sett till att den personliga skyddsutrustningen åtföljs av krävda dokument, anvisningar och uppgifter. Importören ska lämna sina kontaktuppgifter, och ska i likhet med tillverkaren se till att sådan personlig skyddsutrustning som utgör risk testas, att klagomål granskas och att korrigerande åtgärder vidtas. Distributören ska för sin del, innan personlig skyddsutrustning tillhandahålls på marknaden, bl.a. säkerställa att utrustningen har försetts med CE-märkning och att den åtföljs av krävda dokument, anvisningar och uppgifter. Också distributören ska för egen del vidta korrigerande åtgärder, om det finns skäl att tro att den personliga skyddsutrustningen inte överensstämmer med kraven.

I kapitel III i förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs om den personliga skyddsutrustningens överensstämmelse med kraven, om EU-försäkran om överensstämmelse samt om CE-märkning och om anbringande av den huvudsakligen genom hänvisningar till bilagorna till förordningen. I kapitlet framförs principen att den personliga skyddsutrustningen ska anses överensstämma med de grundläggande hälso- och säkerhetskrav som anges i förordningen om utrustningen överensstämmer med sådana harmoniserade standarder eller delar av dem vars referensnummer har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. I kapitel IV hänvisas till bilagorna till förordningen när det gäller förfarandena för bedömning av överensstämmelse. Det vilket förfarande för bedömning av överensstämmelse som ska följas beror på vilken av de tre riskkategorierna som den personliga skyddsutrustningen tillhör. Tidigare i direktivet klassificerades personlig skyddsutrustning enligt typen av utrustning.

RP 194/2017 rd

Kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning handlar om anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse med kraven. Kapitlet i fråga har börjat tillämpas den 21 oktober 2016. Till denna del har lagtekniska ändringar gjorts i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet genom lag 1085/2016 på basis av regeringens proposition RP 183/2016 rd (Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet).

I kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning finns mer exakta bestämmelser om marknads kontroll än de nuvarande bestämmelserna. Till denna del görs också en hänvisning till NLF-förordningen. I förordningen om personlig skyddsutrustning finns bestämmelser om medlemsstaternas och marknadskontrollmyndighetens skyldigheter, marknadskontrollåtgärder, skyldighet att göra anmälan bl.a. till kommissionen och övriga medlemsstater, om informationsutbyte samt om förfarande i fråga om skyddsåtgärder. I kapitlet finns också bestämmelser om sådan personlig skyddsutrustning som överensstämmer med kraven men som utgör risk, och om eventuella åtgärder. Bestämmelsen om s.k. formell bristande överensstämmelse med kraven handlar om exempelvis CE-märkning, identifikationsnumret för anmält organ, EU-försäkran om överensstämmelse, den tekniska dokumentationen samt kontaktoppgifterna. Personlig skyddsutrustning överensstämmer inte med kraven, om märkningarna i fråga eller andra uppgifter saknas eller om de är felaktiga.

Kapitel VII i direktivet handlar om delegerade akter och kommittéförfarande. Kommissionen kan anta delegerade akter om ändring av riskklassificeringen av personlig skyddsutrustning. Kapitel VIII innehåller vissa övergångsbestämmelser och slutbestämmelser. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för ekonomiska aktörers överträdelse av bestämmelserna i förordningen. Reglerna kan omfatta straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelse. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Enligt övergångsbestämmelserna i förordningen om personlig skyddsutrustning får medlemsstaterna inte förhindra att produkter som omfattas av och är förenliga med 1989 års direktiv om personlig skyddsutrustning, och som släppts ut på marknaden före den 21 april 2019, tillhandahålls på marknaden. Också de EG-typintyg och beslut om godkännande som utfärdats enligt direktivet ska fortsätta att vara giltiga till och med den 21 april 2023, såvida de inte löper ut före den dagen.

I bilaga I till förordningen om personlig skyddsutrustning anges de riskkategorier som den personliga skyddsutrustningen är avsedd att skydda användarna mot. Det finns tre riskkategorier. I bilaga II till förordningen finns bestämmelser om grundläggande hälso- och säkerhetskrav och i bilaga III om teknisk dokumentation för personlig skyddsutrustning. Bilagorna IV–VIII handlar om förfaranden för bedömning av överensstämmelse eller delar av dem, vilka är intern tillverkningskontroll, EG-typkontroll, överensstämmelse med typ grundat på intern tillverkningskontroll, överensstämmelse med typ som grundar sig på intern tillverkningskontroll plus övervakade produktkontroller med slumpvisa intervall samt överensstämmelse med typ som grundar sig på kvalitetssäkring av produktionsprocessen. Vilket förfarandet för bedömning av överensstämmelse som ska tillämpas bestäms enligt riskkategorin för personlig skyddsutrustning. När det gäller EU-typkontrollen, är intyget över EU-typkontroll till skillnad från tidigare i kraft i högst fem år i sänder och minimikrav har uppställts på innehållet i det. I bilaga IX till förordningen om personlig skyddsutrustning finns bestämmelser om EU-försäkran om överensstämmelse.

EU-förordningen om linbaneanläggningar

Samtidigt med förordningen om personlig skyddsutrustning antogs Europaparlamentets och rådets förordning om linbaneanläggningar (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG, nedan förord-

RP 194/2017 rd

ningen om linbaneanläggningar). Den publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 31 mars 2016 och den trädde i kraft den 20 april 2016. Förordningen om linbaneanläggningar tillämpas också huvudsakligen från och med den 21 april 2018 då det tidigare direktivet om linbaneanläggningar blir upphävt. Linbaneanläggningar består i huvudsak av liftsysteem, t.ex. bergbanor, linbanor (kabinbanor, gondolbanor, stolliftar) och släpliftar.

Förordningen om linbaneanläggningar baserar sig på 2000 års direktiv om linbaneanläggningar som har anpassats efter NLF-regleringen. På motsvarande sätt som i fråga om förordningen om personlig skyddsutrustning säkerställs det genom förordningen om linbaneanläggningar att medlemsstaterna inte kan införliva bestämmelser med den nationella lagstiftningen på olika sätt, och målet är dessutom att både skapa klarhet i och precisera de nuvarande bestämmelserna.

I förordningen om linbaneanläggningar fastställs regler för tillhandahållande på marknaden och den fria rörligheten på marknaden av delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar. Förordningen innehåller också bestämmelser om konstruktion, genomförande och ibruktagande av nya linbaneanläggningar. Förordningen tillämpas på nya linbaneanläggningar för persontransport, på ändringar av linbaneanläggningar där ett nytt godkännande krävs och på delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar. Framdrivning genom kabel och persontransportfunktion är de huvudkriterier som avgör om en viss linbaneanläggning omfattas av denna förordnings tillämpningsområde. Förordningen tillämpas exempelvis inte på sådana hissar som omfattas av hissdirektivet (2014/33/EU), på vissa linbaneanläggningar som av medlemsstaterna kategoriseras som historiska eller kulturella anläggningar, anläggningar som används inom jord- och skogsbruket, gruvanläggningar eller andra fasta anläggningar som används för industriell verksamhet eller på anläggningar i vilka användarna eller de transporterande anordningarna är vattenburna.

Kapitel I i förordningen om linbaneanläggningar innehåller bestämmelser om bl.a. säkerhetsanalyser och säkerhetsrapporter för planerade linbaneanläggningar. Medlemsstater ska i enlighet med nationell rätt utse en person som ansvarar för linbaneanläggningen och som ska genomföra en säkerhetsanalys av den planerade linbaneanläggningen eller låta genomföra en sådan säkerhetsanalys. Den säkerhetsanalys som krävs för varje linbaneanläggning ska beakta bl.a. samtliga planerade driftsätt, den aktuella tekniska utvecklingen och den berörda linbaneanläggningens komplexitet, den lokala omgivningen och de mest ogynnsamma situationerna för att säkerställa att en tillräcklig säkerhet uppnås samt olika säkerhetsaspekter och risker med avseende på linbaneanläggningen. Säkerhetsanalysen ska också omfatta säkerhetsanordningarna och deras inverkan på linbaneanläggningen och därtill hörande delsystem. Analysen ska också inbegripa en förteckning över delsystem och säkerhetskomponenter som ska monteras i linbaneanläggningen. Resultatet av säkerhetsanalysen ska presenteras i en säkerhetsrapport. Den person som ansvarar för linbaneanläggningen ska till den myndighet eller det organ som ansvarar för godkännandet av linbaneanläggningen lämna in bl.a. säkerhetsrapporten, EU-försäkran om överensstämmelse och övriga dokument som rör delsystemens och säkerhetskomponenternas överensstämmelse samt den dokumentation som avser linbaneanläggningens egenskaper.

I kapitel II i förordningen om linbaneanläggningar finns, på samma sätt som i förordningen om personlig skyddsutrustning, mer exakta bestämmelser om ekonomiska aktörers skyldigheter än de nuvarande bestämmelserna. Kapitlet handlar om skyldigheter vid släppande av delsystem eller säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar ut på marknaden. Tillverkaren svarar för att delsystemen eller säkerhetskomponenterna har konstruerats och tillverkats i enlighet med de grundläggande kraven, och bedömningen av överensstämmelse med kraven är också fortsättningsvis enbart på tillverkarens ansvar. Tillverkaren svarar dessutom bl.a. för

upprättande av den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse, anbringandet av CE-märkning och andra relevanta märkningar, lämnandet av kontaktinformation samt för att delsystem och säkerhetskomponenter åtföljs av anvisningar och uppgifter. Som precisering jämfört med tidigare bestämmelser, ska tillverkaren bevara den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse i 30 år efter det att delsystemet eller säkerhetskomponenten i fråga har släppts ut på marknaden. På motsvarande sätt som i förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs att om ett delsystem eller en säkerhetskomponent utgör risk, ska tillverkaren utföra stickprovskontroller av saluförda produkter samt granska och registerföra inkomna klagomål över delsystem och säkerhetskomponenter som inte överensstämmer med kraven. Vid behov ska tillverkaren vidta korrigerande åtgärder.

En tillverkare får, på samma sätt som enligt förordningen om personlig skyddsutrustning, genom skriftlig fullmakt utse tillverkarens representant. Säkerställande av att delsystemen och säkerhetskomponenterna har konstruerats och tillverkats i enlighet med de grundläggande kraven eller skyldigheten att upprätta teknisk dokumentation kan inte ingå i uppdraget för tillverkarens representant.

Importören svarar för att de delsystem och säkerhetskomponenter som denne släppt ut på marknaden överensstämmer med kraven. Importören har motsvarande skyldigheter som enligt förordningen om personlig skyddsutrustning, dvs. importören ska säkerställa att tillverkaren genomfört ett relevant förfarande för bedömning av överensstämmelse, upprättat den tekniska dokumentationen, anbringat CE-märkningen och sett till att delsystemen och säkerhetskomponenterna åtföljs av krävda dokument, anvisningar och uppgifter. Importören ska lämna sina kontaktuppgifter, och ska i likhet med tillverkaren se till att en produkt som utgör risk testas, att klagomål granskas och att korrigerande åtgärder vidtas. Också importören ska i 30 års tid från utsläppandet på marknaden av delsystem eller säkerhetskomponenter hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheten och se till att den tekniska dokumentationen på begäran kan ställas till den ifrågakvarande myndighetens förfogande. Distributörens skyldigheter motsvarar dem som konstaterats i fråga om förordningen om personlig skyddsutrustning.

I kapitel III i förordningen om linbaneanläggningar föreskrivs, huvudsakligen, genom hänvisningar till bilagorna till förordningen, om delsystemens och säkerhetskomponenternas överensstämmelse med kraven, förfaranden för bedömning av överensstämmelse, EU-försäkran om överensstämmelse samt om CE-märkning och anbringandet av den. I kapitlet framförs principen att delsystem och säkerhetskomponenter anses överensstämma med de grundläggande krav som anges i förordningen, om de överensstämmer med sådana harmoniserade standarder eller delar av dem vars referensnummer har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning. Förfarandet för bedömning av överensstämmelse bestäms enligt tillverkarens val.

Kapitel IV i förordningen om linbaneanläggningar handlar om anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse med kraven. På samma sätt som i fråga om förordningen om personlig skyddsutrustning har kapitlet i fråga börjat tillämpas från och med den 21 oktober 2016, och till denna del har lagtekniska ändringar gjorts i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet genom lag 1085/2016. Kapitel V om marknadskontroll i förordningen om linbaneanläggningar är till sitt innehåll förenligt med motsvarande kapitel i förordningen om personlig skyddsutrustning. I kapitel VI i förordningen ingår bestämmelser om kommittéförfarande och sanktioner som motsvarar bestämmelserna i förordningen om personlig skyddsutrustning.

Enligt övergångsbestämmelsen i förordningen om linbaneanläggningar får medlemsstaterna inte förhindra att delsystem eller säkerhetskomponenter som omfattas av och är förenliga med direktivet i fråga och som släppts ut på marknaden före den 21 april 2018 tillhandahålls på marknaden. Medlemsstaterna får inte heller förhindra att linbaneanläggningar, som omfattas av och är förenliga med direktivet i fråga och som installerades före den 21 april 2018, tas i drift. Dessutom ska intyg och beslut om godkännande som enligt direktivet utfärdats för säkerhetskomponenter vara giltiga enligt den aktuella förordningen.

Bilaga I till förordningen om linbaneanläggningar innehåller en förteckning över delsystem. I bilaga II till förordningen föreskrivs om de grundläggande kraven. Bilagorna III–VII handlar om förfaranden för bedömning av överensstämmelse för delsystem och säkerhetskomponenter, vilka är EU-typkontroll, överensstämmelse med typ som grundar sig på kvalitetssäkring av produktionen, överensstämmelse med typ som grundar sig på kontroll av delsystem eller säkerhetskomponenter, överensstämmelse som grundar sig på kontroll av enskilda produkter och överensstämmelse som grundar sig på fullständig kvalitetssäkring och konstruktionskontroll. I bilaga VIII till förordningen om linbaneanläggningar finns bestämmelser om teknisk dokumentation och i bilaga IX bestämmelser om EU-försäkran om överensstämmelse för delsystem och säkerhetskomponenter.

1.3 Bedömning av nuläget

Anordningslagen innehåller de grundläggande skyldigheter angående anordningars överensstämmelse med kraven som åläggs tillverkaren, importören eller annan utsläppare på marknaden eller överlåtare för användning i fråga om maskiner, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning och andra tekniska anordningar. Anordningslagen har täckt både sådana tekniska anordningar som omfattas av Europeiska unionens lagstiftning och sådana anordningar som används i arbetet och som omfattas av den nationella lagstiftningen. Inom ramen för Europeiska unionens lagstiftning har det antagits direktiv om maskiner, personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar.

Närmare bestämmelser om anordningar som omfattas av Europeiska unionens lagstiftning har utfärdats med stöd av bestämmelserna om bemyndigande i anordningslagen. Maskindirektivet har huvudsakligen genomförts nationellt genom statsrådets förordning om maskiners säkerhet, direktivet om personlig skyddsutrustning har genomförts genom statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning och direktivet om linbaneanläggningar har genomförts genom statsrådets förordning om linbaneanläggningar för persontransporter. I fråga om överensstämmelse med kraven för personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter har det dessutom med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet, som föregick konsument säkerhetslagen, utfärdats en skild statsrådsförordning, som för kravens del innehåller hänvisningar till statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning.

Förordningarna ersätter Europeiska unionens direktiv om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar. Unionens förordningar är direkt tillämpliga och kräver i allmänhet inte några särskilda genomförandeåtgärder på den nationella nivån. Av denna orsak ska sådana onödiga bestämmelser som täcks av Europeiska unionens förordningar upphävas i den nationella lagstiftningen.

Europeiska unionens förordningar som är direkt tillämpliga kan dock förutsätta att medlemsstaterna utfärdar nationella bestämmelser om genomförande av förordningen. I förordningarna i fråga finns bestämmelser om språken i anvisningar, uppgifter och märkningar, som medlemsstaten ska bestämma. I förordningarna finns dessutom bestämmelser om marknadskontrollen, vilket förutsätter att man utser en nationell marknadskontrollmyndighet. I förordning-

en förutsätts dessutom att medlemsstaterna fastställer regler om sådana sanktioner som ska tillämpas när ekonomiska aktörer bryter mot bestämmelserna.

I 9 § i anordningslagen finns bestämmelser om skyldigheterna för den som vidareöverlåter en teknisk anordning som används i arbetet. Dessa inbegriper en skyldighet att säkerställa att adekvata finsk- och svenskspråkiga anvisningar följer med anordningen. Särskilt i harmoniseringsbestämmelserna enligt NLF-regleringen har olika ekonomiska aktörers skyldigheter preciserats. I den nuvarande bestämmelsen ingår en skyldighet att säkerställa både att anvisningarna i fråga följer med anordningen och på vilka språk dessa finns. Bestämmelsen är dessutom inte helt tydlig i förhållande till den reglering som maskindirektivet möjliggör, där det föreskrivs att det är möjligt att i enspråkiga kommuner ha anvisningar på antingen finska eller svenska. Bestämmelsen i fråga ingår i 11 § i statsrådets förordning om maskiners säkerhet. Av 80 § i grundlagen, som handlar om utfärdande av förordningar, följer att lagar ska innehålla en grundläggande bestämmelse och av lag ska det tydligt framgå om vad som ska föreskrivas genom förordning. Bemyndiganden att utfärda förordning ska vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade. Av bestämmelserna om bemyndigande i 4 och 5 § i den gällande anordningslagen framgår det inte tillräckligt klart att de är avsedda att omfatta också bestämmelserna om språk. Den gällande språkbestämmelsen ska därför preciseras av ovan angivna orsaker.

I 12 § i anordningslagen finns bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av den. I anordningslagen föreskrivs att arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden. Bestämmelserna om överensstämmelse med kraven och om kontrollen när det gäller tekniska anordningar som är avsedda att användas för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion finns dock i konsument säkerhetslagen och tillsynsmyndigheter är Säkerhets- och kemikalieverket samt Tullen. När det gäller fördelningen av befogenheter i fråga om tillsyn har det inte funnits några oklarheter mellan å ena sidan myndigheter som utövar tillsyn över personlig skyddsutrustning för arbetsbruk och å andra sidan myndigheter som utövar tillsyn över personlig skyddsutrustning som är avsedd för enskild konsumtion, och myndigheterna har samarbetat vid behov. Avsikten är inte att till denna del ändra den nuvarande fördelningen av befogenheter i samband med å ena sidan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas i arbetet och å andra sidan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter eller innehållet i den.

I förordningarna om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar förutsätts att medlemsstaterna fastställer regler om sanktioner vilka ska tillämpas om ekonomiska aktörer bryter mot bestämmelserna i förordningarna. Enligt bestämmelserna i förordningarna kan reglerna inbegripa straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser, fastän man i förordningar i och för sig inte kan ålägga medlemsstaterna att utfärda bestämmelser om straffrättsliga påföljder. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Om inte något annat föreskrivs i förordningen, är utgångspunkten att påföljderna i enlighet med likvärdighetsprincipen ska vara liknande som påföljderna vid brott mot motsvarande nationell lagstiftning, och de ska kunna påföras genom ett liknande förfarande som påföljderna för motsvarande brott mot den nationella lagstiftningen.

Eftersom personlig skyddsutrustning som används i arbetet och linbaneanläggningar omfattas av anordningslagen, har sådan tillverkare eller annan överlåtare av dessa som har försummat sina skyldigheter enligt anordningslagen kunnat dömas till böter för förseelse i fråga om anordningars säkerhet enligt 13 § i anordningslagen. Anordningslagen nämns också i definitionen på arbetarskyddsföreskrifter i 47 kap. 8 § i strafflagen, och de personer som avses i 2 § i anordningslagen har i 47 kap. 8 § 2 mom. jämförts med arbetsgivare eller dennes representant. En tillverkare eller annan överlåtare som brutit mot anordningslagen har således kunnat

RP 194/2017 rd

dömas också enligt den straffbestämmelse i 47 kap. 1 § i strafflagen som gäller arbetarskydds-brott. Däremot har straffbarheten av tillverkare eller annan överlåtare av personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter baserat sig på 50 § i konsument-säkerhetslagen, som innehåller en hänvisning till hälsobrott som föreskrivs i 44 kap. 1 § i straffla-gen.

När den gällande arbetarskyddslagen (738/2002) bereddes, utgick man det ifrån att tillverka-rens och annan överlåtars skyldigheter åtskiljs från arbetarskyddslagen och att en särskild lag stiftas om dem. Detta genomfördes genom anordningslagen. I samband med stiftandet av an-ordningslagen gjordes ändringar i 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen så att hänvisningar till anord-ningslagen fogades till paragraferna. I regeringspropositionen om anordningslagen (Regering-ens proposition till Riksdagen med förslag till lag om vissa tekniska anordningars överens-stämmelse med gällande krav och vissa lagar som har samband med den, RP 135/2004 rd) konstateras att när det gäller dem som åläggs skyldigheter i lagen om vissa tekniska anord-ningsars överensstämmelse med gällande krav motsvarar straffpåföljderna, efter den föreslagna ändringen, den juridiska situation som rådde när den gamla lagen om skydd i arbete gällde. På motsvarande sätt när konsument-säkerhetslagen stiftades förblev bestämmelserna om straffpå-följder innehållsmässigt oförändrade (Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till konsument-säkerhetslag och lag om ändring av 44 kap. 1 § i strafflagen, RP 99/2010 rd). I samband med reformerna har man inte i större utsträckning bedömt huruvida det skulle vara ändamålsenligt att skapa klarhet i straffbestämmelserna för sådana produkters del vilka kan omfattas av båda lagarna.

Avsikten är att den ändring i typen av rättsakt som skett i Europeiska unionen när det gäller personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar inte i sig ska påverka omfattningen av de nuvarande straffbestämmelserna. Avsikten är att tillverkarens eller annan överlåtars straff-bara gärning eller försummelse också fortsättningsvis kan bli granskad både som förseelse och brott. Straffbestämmelsen i anordningslagen, som är en ren blankostraffbestämmelse, måste ändras på grund av förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linba-neanläggningar. Den bör samtidigt kompletteras i sin helhet. Samtidigt bör man också i större utsträckning granska systemet för straffpåföljder som helhet och ingripa i den meningslösa si-tuation där tillverkarens och annan överlåtars försummelse av samma skyldighet kan leda till tillämpning av olika straffbestämmelser i strafflagen beroende på den tillverkade produktens användningsändamål.

När det gäller personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter finns gällande reglering som innehåller likadana krav som regleringen om sådan personlig skydds-utrustning som är avsedd för arbetsbruk. Några betydelsefulla brister till andra än de ovan nämnda straffbestämmelsernas del har inte upptäckts i regleringen, men det har dock över-vägs en reform av regleringens struktur, så att kraven skulle lyftas upp till lagnivå från den nuvarande nivån med statsrådets förordning. Också i fråga om marknadskontrollen och den lagstiftning som tillämpas på den har regleringen i huvudsak upplevts vara klar och funge-rande, men konsument-säkerhetslagens struktur och utgångspunkter är inte till alla delar helt förenliga med den NLF-modell som tillämpas i EU-regleringen.

I fråga om sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter är det likaså nödvändigt att i den nationella lagstiftningen ta in sådana bestämmelser som behövs för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska kunna genomföras fullt ut. Så som konstaterats ovan i fråga om personlig skyddsutrustning som används i arbetet är EU:s förord-nings om personlig skyddsutrustning också i fråga om den personliga skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter, direkt tillämplig rätt och förutsätter huvudsakligen inte några särskilda nationella genomförandeåtgärder. På motsvarande sätt som i fråga om produk-

ter som används i arbetet, finns det dock också i fråga om den personliga skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter behov att i den nationella lagen föreskriva bl.a. om språkliga krav som uppställs på olika uppgifter och märkningar i samband med produkterna, om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna samt om adekvata påföljder för försummelse att följa bestämmelserna.

I samband med dessa lagändringar, som följer av EU:s förordning om personlig skyddsutrustning, är det ändamålsenligt att uppdatera den nationella regleringen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter också i fråga om ovan nämnda utvecklingsobjekt, som gäller t.ex. strukturen.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målsättningen med propositionen är att göra sådana ändringar i anordningslagen vilka förutsätts enligt Europeiska unionens förordning om personlig skyddsutrustning och förordning om linbaneanläggningar. Lagen ska i princip inte tillämpas på sådan personlig skyddsutrustning och sådana linbaneanläggningar på vilka Europeiska unionens förordningar tillämpas direkt. Lagens bestämmelser om språkraven, bestämmelser om tillsynen och straffbestämmelser föreslås dock också fortsättningsvis bli tilläpade även på dessa. Dessutom ska särskilda omnämmanden av personlig skyddsutrustning strykas som onödiga ur bestämmelserna i anordningslagen.

I propositionen har man beslutat göra ändringar i anordningslagen när det gäller tekniska anordningar som används i arbetet. Det är sannolikt att anpassningar av motsvarande slag som nu gjorts i de aktuella förordningarna om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar, vilka förutsätts enligt NLF-regleringen, inom de närmaste åren också kommer att göras i maskindirektivet. Det är ändamålsenligt att göra en bedömning av eventuella mer omfattande behov av lagstiftningsreformer i det skede då hela EU-regleringen om tekniska anordningar som används i arbetet i sin helhet har reviderats i enlighet med NLF-regleringen.

Med avvikelse från nuläget föreslås bestämmelser om språkrav av tydlighetsskäl bli intagna i en separat paragraf i anordningslagen. De anvisningar, uppgifter och märkningar som följer med anordningen ska, på motsvarande sätt som nuförtiden, finnas på finska och svenska. Av tydlighetsskäl ska i punkten i fråga skilt nämnas försäkran om överensstämmelse. Till lagen föreslås bli fogad en bestämmelse om bemyndigande som gör det möjligt att utfärda närmare bestämmelser om språk och avvika från det grundläggande kravet genom förordning av statsrådet.

Bestämmelsen om tillsynen över efterlevnaden av lagen föreslås bli preciserad med anledning av förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. Av den bestämmelse som handlar om tillsynen ska det framgå att tillsyn över efterlevnaden av förordningarna i fråga utövas av arbetarskyddsmyndigheten. Vid tillsynen iakttas bestämmelserna om marknadskontroll i förordningarna samt tillsynslagen. I både förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar hänvisas dessutom till NLF-förordningens artiklar om marknadskontrollen, vilket innebär att hänsyn också ska tas till bestämmelserna i den förordningen när marknadskontroll utövas. Det är behövligt att tillämpa tillsynslagen i kompletterande syfte vid sidan av förordningarna, eftersom den innehåller sådana befogenheter som har samband med det nationella systemet, såsom möjligheten att förena en skyldighet enligt tillsynsbeslutet med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande, vilka inte ingår i Europeiska unionens förordningar. Avsikten är att tillsynsmyndighetens befogenheter i princip ska förbli oförändrade.

Paragrafen med bestämmelser om straff för förseelse i fråga om anordningars säkerhet ska omformuleras. Den nuvarande blankobestämmelsen om straff för brott mot anordningslagen ska preciseras och till paragrafen ska fogas egna moment för brott mot förordningen om personlig skyddsutrustning och mot förordningen om linbaneanläggningar med hänvisningar till vissa artiklar i de aktuella förordningarna. Strafflagens straffbestämmelser i fråga om vissa produkter ska klarläggas och förenhetligas. Till strafflagens 44 kap. 1 §, som handlar om hälsobrott, ska fogas hänvisningar till anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. På motsvarande sätt ska hänvisningarna till anordningslagen strykas ur 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen. Detta innebär att ett motsvarande åtskiljande som gjordes i fråga om arbetarskyddslagen och anordningslagen ska nu också göras på strafflagens nivå. Avsikten är att tillverkningen, importen och annan överlåtelse av produkter som täcks av anordningslagen endast ska omfattas av en enda straffbestämmelse oberoende av den tillverkade produktens användningsändamål. Avsikten är att skapa klarhet i och förenhetliga straffbestämmelserna i fråga om produkter som används i arbetet och produkter som är avsedda att användas av konsumenter. Fastän det maximala straffet för hälsobrott är mindre än straffet för arbetarskyddsbrott och bestämmelserna om juridiska personers straffansvar inte heller tillämpas på hälsobrott, är de föreslagna ändringarna i praktiken inte betydelsefulla. Straffbestämmelsernas betydelse ska i första hand ses som förebyggande och varnande, eftersom ingripande i produkters bristande överensstämmelse med kraven i första hand sker genom marknadskontrollen och med de metoder som står till förfogande vid den.

När det gäller sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter är målet för propositionen att utöver de ovan nämnda ändringarna i den nationella lagstiftningen ta in sådana bestämmelser som behövs för att EU:s förordning om personlig skyddsutrustning ska kunna genomföras fullt ut. En särskild lag föreslås bli stiftad om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. I den lagen ska det hänvisas till förordningen om personlig skyddsutrustning när det gäller krav som ställs på personlig skyddsutrustning och i den ska det vidare föreskrivas om språkraven, tillsynen över efterlevnaden av lagstiftningen och om påföljderna för brott mot lagstiftningen. På marknadskontrollen av sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter tillämpas lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016, den s.k. marknadskontrollagen). Det är fråga om en relativt ny lag som stiftats med tanke på anpassningen efter NLF-modellen för produktreglering och målet har varit att bl.a. ta hänsyn till bestämmelserna i den s.k. NLF-förordningen. I marknadskontrollagen föreslås en ändring i paragrafen om tillämpningsområde vilken följer av denna ändring. Syftet är att säkerställa att marknadskontrollmyndigheten till sitt förfogande har tillräckligt täckande tillsynsmetoder. Den enda marknadskontrollmyndigheten i fråga om sådan i denna proposition avsedd personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter är fortsättningsvis Säkerhets- och kemikaliverket.

3 Propositionens konsekvenser

I den förordning om personlig skyddsutrustning som kommissionen utfärdat ingick en konsekvensbedömning SWD(2014) 118 final samt ett sammandrag av konsekvensbedömningen SWD(2014) 119 final. Det allmänna målet med kommissionens initiativ var att effektivisera skyddet för hälsa och säkerhet hos dem som använder personlig skyddsutrustning, skapa likvärdiga verksamhetsbetingelser för aktörer inom området för personlig skyddsutrustning samt förenkla lagstiftningsmiljön för EU-reglering när det gäller personlig skyddsutrustning. I konsekvensanalysen konstateras att utvidgningen av förordningens tillämpningsområde till att omfatta produkter som skyddar mot hetta och är avsedda för enskild konsumtion (ugnsvantar) samt att viss personlig skyddsutrustning överförs från riskkategori II till riskkategori III förorsakar endast små kostnader för stora tillverkare. De flesta av dessa har ett kvalitetssäkringssystem för sina produkter, och det räcker med att det uppdateras på tillräcklig nivå. Däremot har

det uppskattats att vissa små och medelstora företag är tvungna att skapa ett kvalitetssäkrings-system, vilket kan medföra betydande kostnader i initialskedet. Också sådana ändringar som behövs med avseende på produktionsprocessen ökar kostnaderna. I de flesta fallen av personlig skyddsutrustning kan dock kostnaderna fördelas på en större produktionsmängd, varvid kostnaden per enhet inte skulle stiga i betydande mån. Vid bedömningen påpekas dessutom att uppmuntran till en homogen produktkvalitet och en jämn kvalitet på produktionsprocessen har en positiv effekt ur den internationella konkurrenskraftens synvinkel. De ändringar som görs i de grundläggande hälso- och säkerhetskraven underlättar tillverkarnas arbete och minskar således tillverkningskostnaderna. Konsekvenserna av de ändringar som har att göra med dokumentation bedöms vara ringa.

I den förordning om linbaneanläggningar som kommissionen utfärdat ingick en konsekvensbedömning SWD(2014) 116 final samt ett sammandrag av konsekvensbedömningen SWD(2014) 117 final. Kommissionens mål var att förbättra funktionen av den inre marknaden, säkerställa en högre nivå av säkerhet samt skapa likvärdiga verksamhetsbetingelser för ekonomiska aktörer på området linbaneanläggningar. Ett ytterligare mål var att skapa klarhet i de centrala begreppen i författningstexten och i definitionerna och därigenom öka logiken i tillämpningen av rättsakten. Enligt konsekvensbedömningen har antagandet varit att när rätts-säkerheten ökar och ekonomiska aktörers skyldigheter specificeras bättre genom att direktivet anpassas till den nya lagstiftningsramen, förbättras säkerheten hos och kvaliteten på linbaneanläggningar. Som resultat av detta kommer sannolikheten för olyckor och skador att minska, vilket dock inte kunde beskrivas kvantitativt. Vid bedömningen konstateras i fråga om ekonomiska konsekvenser att skapandet av klarhet i tillämpningsområdet och tillämpandet av ett visst förfarande för bedömning av överensstämmelse på delsystem sannolikt inte medför några extra kostnader, eftersom ändringarna ökar rättssäkerheten jämfört med nuläget.

3.1 Ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för ekonomiska aktörers verksamhet

Propositionen är i hög grad av lagstiftningsteknisk art och genom den ändras inte de tekniska krav eller säkerhetskrav som ställs på personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar eller förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Om dessa föreskrivs direkt i EU-förordningarna. Också de mer detaljerade krav som ställs på ekonomiska aktörer ingår i förordningarna. De språkkrav som föreslås i propositionen motsvarar de nuvarande kraven. Straffbestämmelserna i strafflagen ska förenhetligas i fråga om produkter som används i arbetet och produkter som är avsedda att användas av konsumenter, vilket skapar klarhet i de nuvarande straffbestämmelserna och ställningen för tillverkare och andra överlåtare. Så som det konstaterats i punkt 2 ovan har ändringen i praktiken inte några betydande inverknings, eftersom marknadskontrollen är den primära metoden att ingripa i produkter som inte överensstämmer med kraven. Propositionen har således inte några betydande ekonomiska konsekvenser och avsikten är inte att genom propositionen ändra eller öka ekonomiska aktörers skyldigheter.

I de föreslagna lagarnas övergångsbestämmelser föreskrivs, på motsvarande sätt som i förordningarnas övergångsbestämmelser, att med hänsyn tagen till den särskilda övergångsbestämmelse som ingår i förordningen om personlig skyddsutrustning, ska de produkter som släppts ut på marknaden före ikraftträdandet av de föreslagna lagarna och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagen, få kvarstanna på marknaden också efter ikraftträdandet av de föreslagna lagarna. Också de intyg och beslut om godkännande som utfärdats för produkterna ska få gälla också fortsättningsvis, men när det gäller förordningen om personlig skyddsutrustning, dock inom de tidsgränser som anges i den. Övergångsbestämmelserna avser att för sin del trygga ställningen för dem som är verksamma inom branschen.

Det finns inga exakta uppgifter att tillgå om antalet tillverkare, importörer och distributörer av personlig skyddsutrustning i Finland. Enligt Statistikcentralens företagsregister finns det 34 aktörer inom sektorn för tillverkning av skyddsutrustning (juni 2017). Enligt näringsgrensindelningen täcker dock näringsgrenen Tillverkning av skyddsutrustning (32991) endast en del av den personliga skyddsutrustningen, och den omfattar exempelvis inte tillverkningen av skyddsskodon, skyddsglasögon, halkskydd för skodon, reflexvästar eller reflexer. Enligt uppskattning finns det således omkring hundra tillverkare av personlig skyddsutrustning för arbetsbruk eller sådana utsläppare på marknaden under eget varumärke som kan jämföras med tillverkare. De vanligaste produkterna är skyddshjälm, hörselskydd, ögon- och ansiktsskydd, andningsskydd, arbets- och säkerhetsskor, fallskyddsutrustning, skyddskläder och skydd för händer. Enligt uppskattning finns det ett motsvarande antal tillverkare av personlig skyddsutrustning för enskild konsumtion eller utsläppare av sådan på marknaden under eget varumärke. Den vanligaste skyddsutrustning som är avsedd för enskilt bruk är hörselskydd, ögon- och ansiktsskydd, torr- och våttröjor, reflexer, reflexvästar, halkskydd, räddnings- och flytvästar, flyttröjor, skyddsutrustning för ishockeyspelare samt skyddsutrustning för motorcyklister. Skaran av importörer och distributörer är stor, och den inbegriper också aktörer i mycket olika storleksklasser. Skyddsutrustning som är avsedd för arbetsbruk och skyddsutrustning som är avsedd för enskild konsumtion säljs i butiker av olika typ, exempelvis i sådana affärer som specialiserat sig på arbetskläder, i järnvaruaffärer, detaljhandelsbutiker, sportaffärer, apotek, skomakarbutiker och skoaffärer. På grund av att aktörerna inom branschen är så utspridda, är det svårt att exakt uppskatta propositionens kvantitativa ekonomiska konsekvenser, med beaktande dock av vad som konstaterats ovan i avsnitt 3 Propositionens konsekvenser.

När det gäller linbaneanläggningar är det närmast skidliftar som i Finland omfattas av förordningen. Antalet skidliftar i Finland uppgår för närvarande till cirka 360 liftar vid cirka 70 olika skidcentra. Ärligen tas det i Finland bruk några nya skidliftar. På de skidliftar som är i drift tillämpas förordningen endast när betydande ändringsarbeten utförs på dem. I Finland finns det uppskattningsvis cirka mellan fem och tio tillverkare och importörer av linbaneanläggningar och delsystem eller säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Marknadskontrollmyndigheterna i fråga om personlig skyddsutrustning samt delsystemen och säkerhetskomponenterna till linbaneanläggningar ska förbli huvudsakligen oförändrade. Liksom också i fråga om andra tekniska anordningar ska arbetarskyddsmyndigheten i egenskap av marknadskontrollmyndighet utöva tillsyn över personlig skyddsutrustning som i betydande omfattning är avsedd för arbetsbruk samt över delsystemen och säkerhetskomponenterna till linbaneanläggningar. Enligt tillsynslagen avses med arbetarskyddsmyndighet regionförvaltningsverket i fråga om tillsynen över produkternas säkerhet samt social- och hälsovårdsministeriet.

Marknadskontrollen av tekniska anordningar som är avsedda att användas för och i betydande omfattning används för enskild konsumtion, såsom personlig skyddsutrustning, utövas av Säkerhets- och kemikalieverket. Jämfört med nuläget ändras Tullens ställning som självständig tillsynsmyndighet enligt konsument säkerhetslagen i fråga om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsument, men i praktiken saknar ändringen betydelse, eftersom Tullens roll i tillsynen har varit liten när det gäller personlig skyddsutrustning. I fortsättningen baserar sig Tullens roll på lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och på NLF-regleringen, och Tullen ska utföra sådana yttre gränskontroller i fråga om den personliga skyddsutrustningens överensstämmelse med kraven som hänförs till EU-regleringen.

En effektiv tillsyn över överensstämmelse med kraven ska säkerställas genom att det görs möjligt att tillgripa tillräckliga åtgärder vid tillsynen. Bestämmelser om den tillsyn som arbetarskyddsmyndigheterna ska utöva finns i tillsynslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning, förordningen om linbaneanläggningar samt i NLF-förordningen. Bestämmelser om den tillsyn som utövas av Säkerhets- och kemikalieverket finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, i förordningen om personlig skyddsutrustning samt i NLF-förordningen. På Säkerhets- och kemikalieverkets tillsyn ska tillämpas, i stället för konsumentssäkerhetslagen, marknadskontrollagen, vilket skapar ytterligare klarhet i ämbetsverkets befogenheter jämfört med nuläget. Den föreslagna regleringen kommer således inte att medföra några konsekvenser av betydelse för myndigheternas nuvarande verksamhet. Eftersom maximistraffet för hälsobrott är fängelse i högst sex månader, skulle förenhetligandet av straffbestämmelserna dock möjliggöra användningen av bötesstraff och införandet av straffordförfarande enligt lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) i större utsträckning än tidigare.

År 2014 pågick inom regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet ett projekt som handlade om skyddsutrustning inom industrin. Inom ramen för detta projekt kontrollerades 142 exemplar av personlig skyddsutrustning. Inom ramen för projektet gavs 55 anvisningar och meddelades ett tillfälligt förbud. Social- och hälsovårdsministeriets marknadskontroll omfattade under året i fråga tio exemplar av personlig skyddsutrustning. För sammanlagt sju produkter meddelades beslut om förbud och återkallelse. Säkerhets- och kemikalieverkets tillsyn omfattade samma år 57 fall av personlig skyddsutrustning. I 18 fall gavs ett åläggande om tillbakadragande från marknaden och i åtta fall återkallelse av produkten.

År 2015 pågick inom regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet ett projekt för internetövervakning. Inom ramen för detta projekt kontrollerades 185 exemplar av personlig skyddsutrustning. Inom ramen för projektet gavs 69 anvisningar. Social- och hälsovårdsministeriets marknadskontroll omfattade 21 exemplar av personlig skyddsutrustning. Av dessa meddelades beslut om förbud och återkallelse för 16 produkter. Samma år behandlade Säkerhets- och kemikalieverket 38 fall. I 23 fall gavs åläggande om tillbakadragande från marknaden och i två fall återkallelse av produkten.

År 2016 pågick inom regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet ett projekt som handlade om vattenskyddsutrustning. Inom ramen för detta projekt kontrollerades 58 exemplar av skyddsutrustning. Inom ramen för projektet gavs 22 anvisningar. Samma år genomförde ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Södra Finland dessutom egna projekt för skyddshandskar och säkerhetsskor samt ansvarsområdet för arbetarskyddet vid regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland kontroller på mässor. Inom ramen för dessa projekt gavs tiotals anvisningar. Inom året i fråga omfattade social- och hälsovårdsministeriets marknadskontroll 14 exemplar av personlig skyddsutrustning. Sammanlagt sju produkter meddelades beslut om förbud och återkallelse. År 2016 behandlade Säkerhets- och kemikalieverket 44 fall som gällde personlig skyddsutrustning. I 11 fall meddelades beslut om tillbakadragande från marknaden och i sju fall återkallelse av produkten.

Åren 2014–2016 genomfördes inte ett enda fall av marknadskontroll av delsystem eller säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänstearbete vid social- och hälsovårdsministeriet. Under beredningen har ministeriet samarbetat intensivt med arbets- och näringsministeriet. När det gäller personlig skyddsutrustning har social- och hälsovårdsministeriet beredningsansvar i fråga

om sådan utrustning som används i arbetet och arbets- och näringsministeriet har beredningsansvar i fråga om den personliga skyddsutrustning som används av konsumenter. Trots att lagstiftningsansvaret på detta sätt är fördelat mellan två ministerier och de två aktuella områdena omfattas av olika bestämmelser, ansågs det vid beredningen av propositionen av bl.a. tydlighets skull ändamålsenligt att förslagen till lagstiftning om personlig skyddsutrustning för arbetsbruk och om personlig skyddsutrustning för konsumentbruk inkluderas i samma proposition. Ett ytterligare mål har varit att på detta sätt också säkerställa samordningen mellan olika nationella författningar som genomför EU-förordningen.

Under beredningens gång begärdes justitieministeriets utlåtande i frågor som berör vissa straffbestämmelser. I sitt utlåtande förordade justitieministeriet precisering av blankostraffbestämmelsen i den gällande anordningslagen. I sitt utlåtande fäste justitieministeriet dessutom uppmärksamhet särskilt vid det att om någon annan än en uppsåtlig gärning kriminaliseras, ska som utgångspunkt tas villkoret att det är fråga om grov oaktsamhet. Användningen av den lägsta graden av tillräknande (oaktsamhet) kräver särskild motivering.

Propositionen har behandlats i en delegation för beredning av arbetarskyddsbestämmelser, vars uppgift är att bereda arbetarskyddsbestämmelser och annan lagstiftning om arbetarskydd. I delegationen ingår företrädare för följande parter: social- och hälsovårdsministeriet, Akava r.f., Finlands Näringsliv EK r.f., KT Kommunarbetsgivarna, Finlands Fackförbunds Centralorganisation r.f. (FFC), Företagarna i Finland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK r.f., Tekniska Handelsförbundet, Tjänstemannacentralorganisation STTK r.f., Arbetshälsoinstitutet, Statens arbetsmarknadsverk och regionförvaltningen inom arbetarskyddet. Delegationen har behandlat propositionen vid sina möten och godkänt den vid sitt möte den 14 november 2017.

Utlåtande om propositionen har begärts av arbets- och näringsministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, Ålands landskapsregering, regionförvaltningsverkens ansvarsområden för arbetarskyddet, Säkerhets- och kemikalieverket, Tullen, Arbetshälsoinstitutet, Finlands Näringsliv EK r.f., Förbundet för Finsk Handel, Konsumentförbundet r.f., Finlands Dagligvaruhandel r.f., Föreningen för Skidcenter i Finland r.f., Suomen Työsuojelualan Yritysten liitto Styl ry, Tekniska Handelsförbundet, Inspecta Tarkastus Oy, Inspecta Sertifiointi Oy, Nosturiexpertit Oy och Doppelmayr Finn Oy.

Ministeriet erhöll sammanlagt 13 utlåtanden. Av dem som gett utlåtande hade arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, Ålands landskapsregering, Finlands Näringsliv EK r.f., Konsumentförbundet r.f. och Inspecta Tarkastus Oy inte något att anmärka på propositionens innehåll. Ansvarsområdet för arbetarskyddet vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland har ansett ändringarna vara motiverade och av teknisk natur, men har påpekat att det i motiveringarna skulle vara tydligare att i stället för regionförvaltningsverket hänvisa antingen till arbetarskyddsmyndigheten eller till ansvarsområdet för arbetarskyddet. När man skrivit motiveringarna har utgångspunkten dock varit att använda den myndighetsterm som används i den lagstiftning som beskrivs. Ansvarsområdet för arbetarskyddet vid Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid en mening i 4 § i anordningslagen som verket betraktar som flertydig. Verket har även fäst uppmärksamhet vid flertydigheten av 11 § i statsrådets förordning om maskiners säkerhet. Syftet med propositionen är att göra de nödvändiga ändringar i den nationella lagstiftningen som följer av Europeiska unionens förordningar om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar. Som det konstaterats i propositionen är avsikten att göra mer omfattande ändringar i anordningslagen i det skede då NLF-anpassningarna har gjorts även i EU-regleringen om maskiner. Av denna anledning medför de kommentarer som Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland lämnat inte några ändringar med undantag av en liten korrigerings i 4 § i anordningslagen.

Justitieministeriet har i sitt utlåtande fäst uppmärksamhet vid att straffbestämmelserna på området är nuförtiden och också enligt propositionen ganska invecklade och komplicerade. Bestämmelsernas komplexitet har ett väsentligt samband med att det görs skillnad mellan personlig skyddsutrustning som i väsentlig omfattning används i arbetet och personlig skyddsutrustning som är avsedd att i betydande omfattning användas för enskild konsumtion. Justitieministeriet framför i sitt utlåtande att det vid den fortsatta behandlingen finns skäl att överväga sätt att förenkla regleringen särskilt i fråga om straffbestämmelserna i strafflagen. Justitieministeriet föreslår som ett alternativ övervägande av att ansvaret för tillverkare, importörer och distributörer av personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar på strafflagens sida kunde bedömas på basis av bestämmelsen om hälsobrott i 44 kap. 1 § i strafflagen. Trots att det ursprungliga syftet var att endast göra sådana nödvändiga ändringar i lagstiftningen som förordningarna om personlig skyddsutrustning och om linbaneanläggningar förutsätter och behålla straffbestämmelserna huvudsakligen sådana som de är, har man med anledning av utlåtandet gjort en mer omfattande ändring av straffbestämmelserna i strafflagen. Hänvisningar till anordningslagen har strukits ur 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen, och anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar har fogats till förteckningen under hälsobrott i 44 kap. 1 § i strafflagen. På detta sätt kommer tillverkarens och annan överlåtares agerande att bedömas med stöd av samma bestämmelse i strafflagen inte enbart i fråga om samtliga tekniska anordningar som används i arbetet utan också oberoende av om produkten, närmast personlig skyddsutrustning eller maskin, är avsedd att användas i arbetet eller av konsumenter.

I sitt utlåtande har justitieministeriet fäst uppmärksamhet även vid att de gärningar om vilka det föreskrivs i förslagets förseelsebestämmelser är straffbara både när de begås uppsåtligt och när de begås av oaktsamhet. I utlåtandet konstateras att trots att man i propositionen motiverat straffbarheten av oaktsamhet, betraktar justitieministeriet utsträckandet av graden av tillräknande från uppsåtlighet till högst grov oaktsamhet som synnerligen tillräcklig i de föreslagna förseelsebestämmelserna. Också Finlands Dagligvaruhandel r.f. har i sitt utlåtande fäst uppmärksamhet vid att det i straffbestämmelsen i lagförslaget om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter föreslås att brott mot bestämmelserna om personlig skyddsutrustning ska vara straffbart när det begås som uppsåtligt eller av oaktsamhet. Eftersom den lägsta graden av tillräknande ska tillämpas i motsats till konsument säkerhetslagen och strafflagen, anses i utlåtandet det faktum att straffbarheten baseras på uppsåtlighet eller oaktsamhet vara oproportionerligt jämfört med den gällande regleringen om straffbarhet i anslutning till produkter som är avsedda att användas för enskild konsumtion. Med anledning av utlåtandena har graden av tillräknande ändrats från oaktsamhet till grov oaktsamhet.

I sitt utlåtande har justitieministeriet vidare konstaterat att man i propositionen föreslår mer specificerade straffbestämmelser i stället för tidigare blankostraffbestämmelser, som kan betraktas som ändamålsenlig grundläggande målsättning. Justitieministeriet har fäst uppmärksamhet vid några punkter i förseelsebestämmelsen. Med anledning av utlåtandet har två punkter preciserats. Justitieministeriet har dessutom fäst uppmärksamhet vid den inspektionsrätt enligt 9 § i lagen (i denna proposition 8 §) om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter som handlar om utsträckande av inspektioner till utrymmen som används för boende av permanent natur. I utlåtandet konstateras att formuleringen ”om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller” inkluderats i andra lagar inom förvaltningsområdet och att det kan vara omöjligt att uttrycka saken mer exakt än så. I utlåtandet önskas till denna del precisering av motiveringarna, vilket har gjorts. I sitt utlåtande har justitieministeriet vidare påpekat att om utomstående experter anlitas vid inspektionen, ska det för deras del säkerställas att de inte har tillträde till utrymmen som används för boende av permanent natur. Detta har lett till att 8 § i lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter har kompletterats.

I sitt utlåtande har Säkerhets- och kemikalieverket anfört att verket anser det att marknadskontrollen av personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter ordnas enligt lagen om marknadskontrollen av vissa produkter vara en motiverad och ändamålsenlig lösning. Verket påpekar att språkraven bör vara lika när det gäller personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas i arbetet och personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. Enligt verket skulle hänvisningen till 34 § i språklagen i lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter vara en avvikelse från den enhetliga linjen. Med anledning av utlåtandet och andra skäl som framkommit under den fortsatta beredningen, exempelvis av orsaker som har att göra med konsekvensen i regleringen, har hänvisningen till språklagen strukits ur bestämmelsen, och således ska uppgifterna i fråga också till denna del lämnas på finska och svenska.

I sitt utlåtande har Säkerhets- och kemikalieverket också lyft fram sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter och som tillhandahålls på marknaden i annan än näringsverksamhet. Till denna del har motiveringarna till propositionen kompletterats på det sätt som föreslås i utlåtandet. Saken har behandlats nedan i detaljmotiveringen till bestämmelsen i fråga (1 § i den föreslagna lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter). I detta sammanhang kan det konstateras att när det gäller bestämmelserna om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter hade man vid beredningen uppe ett alternativ enligt vilket den nya föreslagna lagens tillämpningsområde skulle i fråga om omfattning ha motsvarat de gällande bestämmelserna om saken, dvs. skulle ha varit mer omfattande i fråga om de juridiska personer som överlåter personlig skyddsutrustning i annan än näringsverksamhet än tillämpningsområdet för förordningen om personlig skyddsutrustning. Detta alternativ slopades på grund av de ställningstaganden som intressentgrupperna framförde i olika beredningsskeden och eftersom det i praktiken skulle ha handlat om ganska begränsade situationer. Också det att på produkternas säkerhet i dylika situationer trots detta vid behov som komplement tillämpas konsumentersäkerhetslagen (920/2011) har beaktats.

I sitt utlåtande har inte Tullen motsatt sig ändringen, som innebär att dess behörighet i framtiden endast ska omfatta kontroller vid de yttre gränserna enligt NLF-förordningen och att tillsynsmyndigheten i fråga om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter fortsättningsvis är Säkerhets- och kemikalieverket ensam. I sitt utlåtande har Tullen endast framfört vissa ganska små kompletterande anmärkningar på motiveringarna till propositionen. Tullen har också ansett att det skulle vara bra att det i motiveringarna till propositionen tas upp Tullens behörighet enligt kemikalielagen (599/2013) också i fråga om kemikalier som den personliga skyddsutrustningen eventuellt innehåller. Till denna del finns det skäl att konstatera att man med den nu föreslagna regleringen inte eftersträvar, och den enligt vad man vet inte har, någon inverkan på kemikalielagstiftningen eller andra motsvarande bestämmelser som inte berörs av propositionen och inte på Tullens eller andra myndigheters behörighet som baserar sig på bestämmelserna i fråga.

5 Samband med andra propositioner

Vid social- och hälsovårdsministeriet bereds som bäst en totalreform av strålskyddslagstiftningen (regeringens proposition till riksdagen med förslag till strålskyddslag och vissa lagar som har samband med den). I den proposition som bereds föreslås det att 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ändras; denna paragraf föreslås bli ändrad också i denna proposition. Detta ska beaktas när regeringspropositionerna behandlas i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav

1 §. *Lagens syfte.* Enligt paragrafen är lagens syfte att säkerställa att maskiner, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller andra tekniska anordningar (*tekniska anordningar*) överensstämmer med gällande krav och inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan i sådan användning som tillverkaren avser. Eftersom förordningen om personlig skyddsutrustning är direkt tillämplig rätt, ska omnämmandet av personlig skyddsutrustning strykas ur den ovan nämnda meningen som onödig. Det är fråga om en ändring av teknisk art.

3 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Till paragrafen ska fogas ett nytt andra moment. I momentet konstateras att bestämmelser om personlig skyddsutrustning finns i Europeiska unionens förordning om personlig skyddsutrustning och i fråga om linbaneanläggningar i förordningen om linbaneanläggningar. Förordningen om linbaneanläggningar omfattar också delsystemen och säkerhetskomponenterna till linbaneanläggningar. Förordningarna i fråga är direkt tillämplig rätt. Förordningarna i fråga ska alltså tillämpas i stället för anordningslagen.

I Europeiska unionens förordningar kan det dock förutsättas nationella genomförandeåtgärder. Av denna anledning föreskrivs det att anordningslagens 10 a § om språk, 12 § om tillsyn samt 13 § med straffbestämmelser ska även tillämpas på personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar. Eftersom anordningslagen omfattar sådana anordningar som i väsentlig omfattning används i arbetet, föreslås det till den delen då det är fråga om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas för, eller i betydande omfattning används för enskild konsumtion, att bestämmelser om språk, tillsyn och straff utfärdas i den föreslagna lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter.

4 §. *Tillverkarens allmänna ombesörjningsskyldighet.* Paragrafens 1 mom. gäller tillverkarens skyldighet att planera och tillverka en teknisk anordning så att den till sin konstruktion, utrustning och andra egenskaper lämpar sig för den avsedda användningen och i sådan användning inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan. I momentet föreskrivs att om risken för olycksfall eller men för hälsan inte annars kan elimineras i tillräcklig utsträckning, ska ändamålsenliga skyddsåtgärder vidtas i tillverkningen. Frasen ”i tillverkningen” i meningen i fråga lämnar rum för tolkning och man har av det kunnat få den felaktiga uppfattningen att det är fråga om förbättrande av tillverkningens säkerhet av en teknisk anordning och inte att den säkerheten hos själva tekniska anordningen ska förbättras genom ändamålsenliga skyddsåtgärder. Av denna anledning föreslås att frasen ”i tillverkningen” stryks. I momentet konstateras dessutom att den personliga skyddsutrustningen ska vara effektiv med tanke på de risker som den ska skydda mot. Eftersom förordningen om personlig skyddsutrustning innehåller bestämmelser om den personliga skyddsutrustningens överensstämmelse med kraven, ska meningen i fråga strykas som onödig.

Paragrafens 2 mom. innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning. Enligt 2 mom. 2 punkten ska genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser utfärdas om krav i fråga om planeringen och konstruktionen av personlig skyddsutrustning samt om skyddsutrustningars ofarlighet och skyddsegenskaper. Det finns ett gällande statsrådsbeslut om personlig skyddsutrustning (1406/1993). Eftersom bestämmelser om kraven på planering och tillverkning av den personliga skyddsutrustningen ingår i förordningen om personlig skyddsutrustning som utgör direkt tillämplig rätt, är det ifrågavarande bemyndigandet att utfärda förord-

ning uttryckligen om personlig skyddsutrustning inte längre behövt och det föreslås därför bli struket. Avsikten är att också det gällande statsrådsbeslutet om personlig skyddsutrustning ska upphävas. De ändringar som föreslås i paragrafen är närmast av teknisk art.

5 §. *Visande av överensstämmelse med kraven.* I paragrafen föreslås en ändring av teknisk art, och ur den stryks ett uttryckligt omnämnande av personlig skyddsutrustning. Paragrafen handlar om påvisande av överensstämmelse med kraven och enligt 1 mom. 1 punkten ska farliga tekniska anordningar och annan personlig skyddsutrustning än sådan enkel skyddsutrustning som är avsedd att skydda mot mindre risker typgranskas eller certifieras av en sakkunniginställning för påvisande av överensstämmelse. Eftersom förordningen om personlig skyddsutrustning innehåller bestämmelser om visande av den personliga skyddsutrustningens överensstämmelse med kraven, ska hänvisningen till annan än sådan enkel personlig skyddsutrustning som är avsedd att skydda mot mindre risker och till påvisande av dess överensstämmelse med kraven strykas ur punkten som onödig. Dessutom ska en teknisk korrigerings göras i 1 mom. 3 punkten, så att ordet ”teknisk” läggs till framför ordet anordning.

9 §. *Skyldigheter för den som vidareöverlåter en teknisk anordning.* Det föreslås att paragrafen ändras, eftersom bestämmelser om språkkrav föreslås bli intagna i den nya 10 a §. I den gällande paragrafen föreskrivs att den som vidareöverlåter en teknisk anordning som släppts ut på marknaden ska säkerställa utöver det att anordningen med tanke på säkerheten överensstämmer med kraven dessutom att adekvata finsk- och svenskspråkiga anvisningar följer med anordningen. Språkkravet ska strykas ur paragrafen, eftersom språkkravet ska ingå i den nya 10 a §. Den som vidareöverlåter en teknisk anordning ska också fortsättningsvis försäkra sig om att den tekniska anordningen åtföljs av relevanta anvisningar. Också språkkravet enligt 10 a § omfattar den som vidareöverlåter den tekniska anordningen, vilket innebär att inga innehållsmässiga ändringar görs i dennes skyldigheter.

10 a §. *Språkkrav.* Till lagen föreslås bli fogad en ny bestämmelse om språkkrav. I den gällande anordningslagen har kravet på finsk- och svenskspråkiga anvisningar funnits i 9 §. Dessutom finns närmare bestämmelser om språkkraven i författningar på lägre nivå, exempelvis i 11 § i statsrådets förordning om maskiners säkerhet och i punkt 1.4 i bilaga 1 till statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning. Avsikten är inte att ändra de nuvarande språkkraven i sig.

I paragrafen föreskrivs att de medföljande anvisningar, uppgifter och märkningar som gäller en säker användning av den tekniska anordningen ska vara på finska och svenska. Också försäkran om överensstämmelse ska finnas på finska och svenska. Om det är fråga om en anordning vars överensstämmelse med kraven baserar sig på EU-lagstiftningen, avses med försäkran antingen EU- eller EG-försäkran om överensstämmelse. Kraven gäller i enlighet med anordningslagens tillämpningsområde sådana tekniska anordningar som i väsentlig omfattning används i arbetet och vilka också omfattar delsystem och säkerhetskomponenter till anordningarna. Kravet angående finskspråkiga och svenskspråkiga anvisningar och andra motsvarande uppgifter och märkningar innebär inte att dessa inte skulle få finnas också på andra språk än de två nämnda.

Eftersom anordningslagen omfattar dels tekniska anordningar som omfattas av Europeiska unionens lagstiftning och dels tekniska anordningar som omfattas av den nationella lagstiftningen, ska de begrepp som används vara tillräckligt täckande. Med anvisningar, uppgifter och märkningar avses framför allt anordningens bruksanvisningar, men också annan säkerhetsinformation och varningar i textform som fogats till bruksanvisningar eller fästs vid anordningen och som har att göra med en säker användning av anordningen. Om det är fråga om en anordning vars överensstämmelse med kraven baserar sig på EU-lagstiftningen, ska EU- eller EG-

försäkran om överensstämmelse finnas på finska och svenska. I EU-lagstiftningen om olika anordningar finns litet olika slags bestämmelser om saken. I regel ska anordningen åtföljas av en försäkran om överensstämmelse eller de uppgifter som ingår i den ska inkluderas i bruksanvisningen och dessutom uppges en webbadress där försäkran i sin helhet finns tillgänglig. Exempelvis ska sådana anvisningar, uppgifter och märkningar som avses i artiklarna 8.7, 10.4, 11.2, och 15.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning samt punkt 2.12 i bilaga II till den förordningen finnas på finska och svenska. På motsvarande sätt ska sådana anvisningar, uppgifter och märkningar som avses i artiklarna 11.7, 13.4, 14.2 och 19.2 i förordningen om linbaneanläggningar samt i punkt 7.1.1 i bilaga II till den förordningen finnas på finska och svenska.

EU-förordningarna i fråga innehåller också bestämmelser om de uppgifter och handlingar som ska lämnas till tillsynsmyndigheten på dennes begäran; sådana är exempelvis den tekniska dokumentationen och intyget över EU-typkontroll. Dessa uppgifter och handlingar behöver i princip inte översättas till finska och svenska, utan det räcker med att de finns på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten i fråga. Ett sådant språk är oftast engelska. I sista hand får tillsynsmyndigheten själv bestämma vilket eller vilka språk myndigheten godkänner för de handlingar som den behöver för sin tillsynsverksamhet.

I paragrafen finns inte några bestämmelser om vems skyldighet det är att adekvata anvisningar, uppgifter och märkningar upprättas eller anbringas, utan endast om de språk på vilka dessa ska finnas. Skyldigheterna för tillverkare eller andra överlåtare bestäms enligt andra paragrafer i anordningslagen eller de författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den eller direkt utgående från förordningen om personlig skyddsutrustning eller förordningen om linbaneanläggningar. I anslutning till skyldigheterna avses med adekvata anvisningar, uppgifter och märkningar också det att dessa är avfattade på de språk som krävs.

I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om möjligheten att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om språket i anvisningarna, uppgifterna och märkningarna samt i försäkran om överensstämmelse samt om möjligheten att i enspråkiga kommuner avvika från språkravet som gäller finska och svenska. Syftet är att skapa klarhet i nuläget. Det har varit möjligt att med stöd av 4 och 5 § i den gällande anordningslagen utfärda närmare bestämmelser om tekniska anordningars överensstämmelse med kraven och visandet av den. Med stöd av dem har exempelvis utfärdats 11 § i statsrådets förordning om maskiners säkerhet, vilken gör det möjligt att i enlighet med maskindirektivet inom enspråkiga regioner avvika från kravet angående finska och svenska. Bestämmelser om den språkliga indelningen av kommuner finns i 5 § i språklagen (423/2001, ändrad genom 1039/2014). Bestämmelserna i 4 och 5 § i anordningslagen innehåller dock inte någon tillräckligt exakt möjlighet att avvika från de språkrav som anges i lag, vilket har kunnat orsaka oklarhet vid tillämpningen av statsrådets förordning om maskiner. Av denna anledning ska i paragrafen på ett mer exakt sätt än i gällande lag inskrivas en möjlighet att utfärda närmare bestämmelser också om språkravet.

12 §. *Tillsyn över efterlevnaden av lagen.* Arbetarskyddsmyndigheten ska också fortsättningsvis utöva tillsyn över efterlevnaden av anordningslagen. På motsvarande sätt ska arbetarskyddsmyndigheten utöva tillsyn över efterlevnaden av förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. Med arbetarskyddsmyndighet avses enligt tillsynslagen regionförvaltningsverket samt social- och hälsovårdsministeriet när det sköter uppgifter som hänför sig till tillsynen över produktsäkerheten. Regionförvaltningsverkens uppgifter kommer i framtiden sannolikt att överföras till ett nytt verk, Statens tillstånds- och tillsynsverk, som förbereds som bäst och som ska ha ett verksamhetsområde som sköter arbetarskyddsförvaltningens uppgifter.

I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser på vilka arbetarskyddsmyndighetens tillsyn grundar sig. Bestämmelser om tillsyn ska finnas, liksom för närvarande, i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen. I 4 kap. i tillsynslagen finns bestämmelser om tillsynen över tekniska anordningars säkerhet och de metoder som används i samband med den. Ytterligare förordningar om tillsyn av personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar finns i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning och i kapitel V i förordningen om linbaneanläggningar. I artikel 37 i förordningen om personlig skyddsutrustning och i artikel 39 i förordningen om linbaneanläggningar hänvisas dessutom till artikel 15.3 och artiklarna 16–29 i NLF-förordningen, vilket också ska beaktas vid tillsynen. I de olika artiklarna i förordningen om personlig skyddsutrustning och i förordningen om linbaneanläggningar åläggs marknadskontrollmyndigheten eller medlemsstaten en skyldighet att agera. Det föreslås för klarhetens skull bestämmelser om att arbetarskyddsmyndigheten ska svara för de uppgifter som enligt de nämnda kapitlen i förordningarna hör till marknads tillsynsmyndigheten och medlemsstaten. Exempelvis ska arbetarskyddsmyndigheten sköta de marknadskontrolluppgifter som i artikel 40 och artikel 41 i förordningen om personlig skyddsutrustning åläggs medlemsstaten.

Avsikten är inte att ändra tillsynen över tekniska anordningar som i väsentlig omfattning används i arbetet. Avsikten med hänvisningarna till både förordningarna och tillsynslagen är att säkerställa att tillsynsmyndigheten förfogar över så omfattande metoder som möjligt och möjliggöra i princip samma slags tillsyn över olika tekniska anordningar. När det gäller personlig skyddsutrustning och linbaneanläggningar ska tillsynslagen tillämpas vid sidan av förordningarna, eftersom tillsynslagen innehåller exempelvis en möjlighet att förena ett föreläggande i ett beslut med vite eller hot om tvångsutgörande eller hot om avbrytande på det sätt som föreskrivs i viteslagen.

Det nuvarande 2 mom. i tillsynslagen föreslås bli 3 mom. Momentet handlar om överensstämmelse med kraven och tillsynen över den i fråga om sådana tekniska anordningar som är avsedda att användas för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion, och det har karaktären av en hänvisningsbestämmelse. Tillsyn över tekniska anordningar som är avsedda att användas för eller i betydande omfattning används för enskild konsumtion, såsom personlig skyddsutrustning, utövas i regel av Säkerhets- och kemikalieverket. Avsikten är i och för sig inte göra några ändringar i kraven på överensstämmelse mellan anordningar som är avsedda att användas i arbetet och anordningar som är avsedda för enskild konsumtion eller i arbetsfördelningen när det gäller tillsynen som baserar sig på denna indelning. I momentet konstateras dock, med avvikelse från nuläget, att bestämmelser om överensstämmelse med kraven och om kontrollen när det gäller tekniska anordningar som är avsedda att användas för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion, utfärdas särskilt. För den personliga skyddsutrustningens del ska bestämmelser om dessa ingå i den lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter som föreslås i propositionen samt i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Tillsynen över maskiner ska till denna del också fortsättningsvis basera sig på konsumentssäkerhetslagen.

13 §. Straffbestämmelse. I paragrafen föreslås en motsvarande straffbestämmelse om förseelse i fråga om anordningars säkerhet som finns i gällande lag. Straffet föreslås vara böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. I 1 mom. ingår bestämmelser om straff för brott mot bestämmelserna i anordningslagen, medan det nya 2 mom. innehåller bestämmelser om straff för överträdelse av bestämmelserna i förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. Bestämmelsen riktar sig framför allt till tillverkaren, importören, distributören eller annan motsvarande part som släpper ut en teknisk anordning som är avsedd att i väsentlig omfattning användas i arbetet på marknaden eller överlåter en sådan för användning i Finland.

Enligt 3 kap. 5 § i strafflagen är förutsättningen för straffbarhet uppsåt eller oaktsamhet. Enligt bestämmelsen i fråga är en gärning som avses i strafflagen straffbar endast när den begås uppsåtligt, om inte något annat föreskrivs. Detsamma gäller också en gärning som är straffbar enligt någon annan lag än strafflagen, om det föreskrivna strängaste straffet för gärningen är fängelse i mer än sex månader eller om straffbestämmelsen i fråga har utfärdats efter ikraftträdandet av strafflagen. Om avsikten är att också en oaktsam gärning ska vara straffbar, ska bestämmelser därom utfärdas uttryckligen i lag. I 3 kap. 7 § i strafflagen definieras oaktsamhet och grov oaktsamhet. En gärningsmans förfarande är oaktsamt, om denne åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den. Frågan om oaktsamheten ska anses vara grov eller inte avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som har samband med gärningen och gärningsmannen. För närvarandet är uppsåt eller oaktsamhet förutsättningar för att det ska handla om en förseelse i fråga om anordningars säkerhet, medan det för konsumentssäkerhetsförseelse utöver uppsåt dessutom förutsätts grov oaktsamhet.

Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att det att oaktsamhet kriminaliserats har betydelse med avseende på både den straffrättsliga legalitetsprincipen och det proportionalitetskrav som ingår i de allmänna grundläggande fri- och rättigheterna. Om någon annan än en uppsåtlig gärning ska kriminaliseras, ska som utgångspunkt tas villkoret att det är fråga om grov oaktsamhet. Av denna anledning föreslås det att graden av tillräknande i samband med förseelse i fråga om anordningars säkerhet ska ändras så att den i stället för oaktsamhet gäller grov oaktsamhet.

Den nuvarande straffbestämmelsen om förseelse i fråga om anordningars säkerhet är en s.k. blankobestämmelse där den straffbara gärningen utgörs av ett brott mot anordningslagen. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det mer exakt än nuförtiden om straff för brott mot en viss bestämmelse, för att det ska vara lättare än nuförtiden att förutse vilken sorts verksamhet eller försummelse som är straffbar. Utöver hänvisningen till en paragraf eller en artikel innehåller bestämmelsen en kort beskrivning av innehållet i paragrafen eller artikeln i fråga. Avsikten är att skapa klarhet i den nuvarande straffbestämmelsen, men bevara den nuvarande omfattningen av straffbarhet.

Bestämmelserna i 1 mom. 1–3 punkten gäller försummelse av tillverkarens skyldigheter. Enligt 1 punkten ska försummelse av tillverkarens skyldighet att se till att den tekniska anordningen är säker och att den överensstämmer med kraven vara straffbar. Bestämmelser om den finns i anordningslagens 4 § 1 mom. eller i de författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av 4 § 2 mom. i anordningslagen. Enligt 2 punkten ska försummelse av tillverkarens skyldighet att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven, samla den tekniska dokumentationen, upprätta adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar samt att förse den tekniska anordningen med krävd märkning vara straffbar. Bestämmelser om dessa finns i anordningslagens 5 § 1 mom. och i de författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av 5 § 2 mom. Det att bruksanvisningar och andra anvisningar är adekvata innebär också att de har upprättats på det eller de språk som krävs. Bestämmelser om detta finns i den föreslagna 10 a §. Egentliga bestämmelser om skyldigheten att upprätta adekvata anvisningar och lämna adekvata andra uppgifter ska dock finnas i 5 §. Momentets 3 punkt handlar om skyldigheten att förse en teknisk anordning, som innehåller ett farligt ämne som en integrerad del av anordningen, med namnet på det farliga ämnet, krävda märkningar och bruks- och säkerhetsanvisningar. Bestämmelser om detta finns i 6 § i anordningslagen.

Momentets 4–6 punkt gäller personer som i sitt eget namn för första gången släpper ut en teknisk anordning på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En sådan person är exempelvis någon som inte är tillverkare men som släpper ut produkten i eget namn på marknaden t.ex. genom att förpacka den eller att märka den med sitt eget handelsnamn. I ett sådant fall, om tillverkaren inte har fullgjort sina egna skyldigheter, har personen i fråga för sin del samma skyldigheter som tillverkaren. Således motsvarar skyldigheterna enligt 4–6 punkten tillverkarens skyldigheter enligt 1–3 punkten.

Momentets 7 punkt gäller skyldigheterna för den som vidareöverläter anordningen. Bestämmelser om dem finns i 9 § i anordningslagen. Med vidareöverlåtare avses sådana parter som finns med i överlåtelsekedjan såsom parti- och detaljhandlare. Dessa ska försäkra sig om att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven och att den åtföljs av adekvata anvisningar.

Paragrafens andra moment gäller försummelse mot tillverkarens, importörens och distributörens skyldigheter som anges i förordningen om personlig skyddsutrustning och i förordningen om linbaneanläggningar. I kapitel II i båda förordningarna finns bestämmelser om ovan nämnda aktörers skyldigheter. 2 mom. 1–4 punkten handlar om försummelse av tillverkarens skyldigheter. Enligt 1 punkten ska försummelse av skyldigheten enligt artikel 8.1 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.1 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven vara straffbar. Enligt 2 mom. 2 punkten ska försummelse att upprätta den tekniska dokumentationen, utföra eller låta utföra bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprätta EU-försäkran om överensstämmelse samt att förse produkten med CE-märkning vara straffbar. Bestämmelser om dessa skyldigheter finns i artikel 8.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning och artikel 11.2 i förordningen om linbaneanläggningar. Enligt 2 mom. 3 punkten ska försummelse av skyldigheten att säkerställa att produkter i serietillverkning överensstämmer med kraven vara straffbar. Bestämmelser om denna skyldighet finns i artikel 8.4 i förordningen om linbaneanläggningar och artikel 11.4 i förordningen om linbaneanläggningar. Enligt 2 mom. 4 punkten ska dessutom försummelse av skyldigheten att säkerställa att produkten åtföljs av adekvata uppgifter, anvisningar eller dokument eller att sådana finns tillgängliga vara straffbar. Bestämmelser om dessa finns i artikel 8.7 och artikel 8.8 i förordningen om personlig skyddsutrustning och artikel 11.7 i förordningen om linbaneanläggningar. Så som tidigare betyder adekvat det att anvisningar och andra motsvarande uppgifter finns på de språk som krävs. Med det att anvisningar ska hållas tillgängliga åsyftas bestämmelserna i artikel 8.8 i förordningen om personlig skyddsutrustning där det föreskrivs att tillverkaren ska antingen lämna EU-försäkran om överensstämmelse tillsammans med den personliga skyddsutrustningen eller i bruksanvisningen och informationen inkludera de uppgifter som ingår EU-försäkran om överensstämmelse och ange den webbadress där den fullständiga EU-försäkran om överensstämmelse finns tillgänglig.

Bestämmelsen i 2 mom. 5 punkten gäller om försummelse av importörens skyldigheter. Enligt punkten ska försummelse av skyldigheten att endast släppa ut sådana produkter som överensstämmer med kraven på marknaden vara straffbar. Bestämmelser om denna skyldighet finns i artikel 10.1 i förordningen om personlig skyddsutrustning och artikel 13.1 i förordningen om linbaneanläggningar. Enligt punkten ska dessutom försummelse av importörens skyldighet att försäkra sig om att tillverkaren sört för bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprättandet av den tekniska dokumentationen och anbringandet av märkningar, för att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument vara straffbart. Bestämmelser om dessa finns i artikel 10.2 och artikel 10.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning och artikel 13.2 och artikel 13.4 i förordningen om linbaneanläggningar.

Bestämmelsen i 2 mom. 6 punkten gäller distributörens skyldigheter. Enligt punkten ska försummelse av skyldigheten att försäkra sig om att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument samt att tillverkaren och importören har gjort för att relevanta märkningar gjorts, vara straffbar.

Till 3 mom. överförs den bestämmelse med hänvisning till strafflagen som ingår i gällande lag. Så som det påpekats ovan är avsikten att förenhetliga bestämmelserna om straffbarhet som riktar sig till tillverkare, importörer, distributörer eller annan överlåtare av produkter när det gäller produkter som är avsedda att användas i arbetet och produkter som är avsedda för enskild konsumtion. Särskilt när det gäller den personliga skyddsutrustningen och maskinerna har man i fråga om den gällande regleringen kommit att tillämpa antingen bestämmelserna om arbetarskyddsbrott eller bestämmelserna om hälsobrott beroende på produktens huvudsakliga användningsändamål. I 3 mom. hänvisas således till ett hälsobrott som anges i 44 kap. 1 § i strafflagen i stället för den tidigare hänvisningen till arbetarskyddsbrott.

1.2 Lag om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

50 §. Polisanmälan och behandling av anmälan. I paragrafens 1 mom. finns bestämmelser om arbetarskyddsmyndighetens skyldighet att polisanmäla brott för förundersökning. Om det finns sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn eller enligt 47 kap. i strafflagen (39/1889), ska anmälan göras. Enligt 3 mom. gäller anmälningsskyldigheten inte olovligt anlåtande av utländsk arbetskraft enligt 47 kap. 6 a § i strafflagen.

Eftersom straffbarheten i fråga om anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar i fortsättningen ska baseras på hälsobrott som föreskrivs i 44 kap. 1 § i strafflagen, ska en hänvisning till den nämnda paragrafen i strafflagen fogas till 50 § i tillsynslagen. Arbetarskyddsmyndighetens anmälningsskyldighet hänför sig till 44 kap. 1 § 1 mom. 8–10 punkten i strafflagen vilka berör den ovan nämnda anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. Arbetarskyddsmyndigheten kan agera endast inom ramen för sin behörighet, dvs. arbetarskyddsmyndigheternas behörighet omfattar endast sådana tekniska anordningar som i väsentlig omfattning används i arbetet. Avsikten är att arbetarskyddsmyndighetens anmälningsskyldighet ska förbli oförändrad. Inga ändringar föreslås i 2 och 3 mom.

51 §. Straffbestämmelser. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser med hänvisningar till arbetarskyddsbrott om vilket det föreskrivs i 47 kap. 1 § i strafflagen och till kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter om vilken det föreskrivs i 47 kap. 4 § i strafflagen. Till paragrafen fogas en hänvisning till hälsobrott om vilket det föreskrivs i 44 § 1 mom. i strafflagen. Det är fråga om en lagteknisk ändring. Till övriga delar ska paragrafen förbli oförändrad.

1.3 Lag om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen

44 kap. 1 §. Hälsobrott. Bestämmelser om hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen. I paragrafen i fråga föreskrivs att den som i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för hälsobrott dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Till paragrafen ska fogas en ny 8 punkt som innehåller en hänvisning till

anordningslagen, en ny 9 punkt som innehåller en hänvisning till kapitel II i förordningen om personlig skyddsutrustning och en ny 10 punkt som innehåller en hänvisning till kapitel II i förordningen om linbaneanläggningar. Enligt förslaget ska en tillverkare eller annan överlåtare av produkterna omfattas av samma straffbestämmelse i strafflagen oavsett det om produkterna är avsedda att användas i arbetet eller för enskild konsumtion.

47 kap. 1 och 8 §. Definitioner. Bestämmelser om arbetarskyddsbrott finns i 47 kap. 1 § i strafflagen. För arbetarskyddsbrott ska dömas arbetsgivaren eller dennes företrädare som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot arbetarskyddsbestämmelser eller förorsakar en bristfärlighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskyddsföreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskyddsföreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet. En definition på arbetarskyddsbestämmelser finns i 47 kap. 8 § i strafflagen. Med arbetarskyddsbestämmelser avses sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav, lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra. I 2 mom. föreskrivs att vad som i 47 kap. 1 § i strafflagen föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra personer som avses i 2 § i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav och på företrädare för dem.

Tillverkare och andra överlåtare av personlig skyddsutrustning som används i arbetet och av linbaneanläggningar och andra tekniska anordningar har enligt gällande bestämmelser kunnat dömas vid sidan av för förseelse i fråga om anordningars säkerhet även för arbetarskyddsbrott. Enligt propositionen ska anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar fogas till 44 kap. 1 § som handlar om hälsobrott. Av denna anledning föreslås det att hänvisningen till anordningslagen ska strykas ur 47 kap. 1 § 3 mom. i strafflagen liksom också ur 47 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten och 8 § 2 mom. i strafflagen.

1.4 Lag om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreslås bestämmelser om lagens tillämpningsområde i syfte att å ena sidan koppla lagen till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning och å andra sidan skilja tillämpningsområdet för denna lag från lagstiftningen om sådan personlig skyddsutrustning som används i arbetet. Enligt momentet innehåller lagen bestämmelser om överensstämmelse med kraven och tillsynen över överensstämmelse med kraven i fråga om sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion. Avsikten är att denna lag i praktiken ska tillämpas på sådan personlig skyddsutrustning på vilken bestämmelserna om sådan personlig skyddsutrustning som används i arbetet inte tillämpas. Också sådan personlig skyddsutrustning som används exempelvis inom den professionella idrotten är i praktiken ofta sådan att den faktiskt i mer betydande omfattning används för enskild konsumtion än för professionell idrott.

Jämfört med den gällande regleringen kommer de föreslagna bestämmelserna att ändra rättsläget i någon mån i fråga om tillämpningsområdet för den föreslagna regleringen i sådana situationer där en juridisk person överlåter personlig skyddsutrustning till konsumenter eller personer som kan jämföras med konsumenter i annan än näringsverksamhet. Statsrådets gällande förordning om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter har utfärdats med stöd av lagen om konsumtionsvarors och konsumenttjänsters säkerhet

(75/2004), som föregick konsument säkerhetslagen, och förordningens tillämpningsområde omfattar, med vissa begränsningar, också sådan överlåtelse som sker genom juridiska personer, såsom olika föreningars eller kommunala aktörers, försorg i annan än näringsverksamhet. Enligt artikel 3.2 i den nya förordningen om personlig skyddsutrustning avses däremot med tillhandahållande på marknaden varje leverans av personlig skyddsutrustning för distribution eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis, och enligt artikel 3.3 avses med utsläppande på marknaden tillhandahållande för första gången av personlig skyddsutrustning på unionsmarknaden. Dessa definitioner handlar om överlåtelse som sker i samband med affärsverksamhet. När det gäller den nu föreslagna regleringen bedöms det vara motiverat bl.a. av konsekvensskäl att till denna del följa tillämpningsområdet för förordningen om personlig skyddsutrustning. Således reduceras tillämpningsområdet för speciallagstiftningen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. I praktiken är det enligt tillsynsmyndighetens uppskattning fråga om ett ganska begränsat antal situationer. Utöver detta bör det konstateras att oberoende av den föreslagna avgränsningen av tillämpningsområdet jämfört med den gällande regleringen, kan den gällande konsument säkerhetslagen (920/2011) vid behov i varje fall tillämpas kompletterande på sådana fall som gäller säkerheten av konsumtionsvaror (4 § i konsument säkerhetslagen). Således går det att vid behov med stöd av konsument säkerhetslagen ingripa i säkerheten hos personlig skyddsutrustning som eventuellt överläts i annan verksamhet än affärsverksamhet. Tillsynsmyndigheten kan alltså i sådana fall av produkterna förutsätta den säkerhetsnivå som krävs enligt konsument säkerhetslagen och tillämpa tillsynsmetoderna enligt den lagen.

I paragrafens 2 mom. definieras personlig skyddsutrustning genom en hänvisning till EU:s förordning om personlig skyddsutrustning. Samtidigt definieras EU:s förordning om personlig skyddsutrustning.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. Avsikten är att annan lagstiftning som tillämpas på produkter enligt denna lag och på deras överensstämmelse med kraven presenteras i sammanfattning. Paragrafen är informativ i det hänseendet att hänvisningarna i fråga återfinns också till exempel i lagens 3 och 6 §. Eftersom flera bestämmelser både på EU-nivån och den nationella nivån samtidigt tillämpas på de krav och tillsynen över uppfyllandet av krav som ställs på den personliga skyddsutrustningen, föreslås det av tydlighetsskäl att dessa samlas ihop i en enda paragraf som handlar om förhållandet till annan lagstiftning. I paragrafen definieras också NLF-förordningen samt marknadskontrollagen.

I 1 mom. föreskrivs att bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iakttä dessa krav finns förutom i denna lag även i förordningen om personlig skyddsutrustning. I paragrafens 2 mom. föreslås en hänvisning till NLF-förordningen i fråga om marknadskontrollen, yttre gränskontrollen av produkter som importeras från tredje länder samt minimikraven på CE-märkning. I fråga om de nationella bestämmelserna om tillsynen över överensstämmelse med kraven föreslås i 3 mom. en hänvisning till marknadskontrollagen när det gäller marknadskontrollen, yttre gränskontrollen enligt NLF-förordningen, tillsynsmyndigheterna och ändringssökandet. I 4 mom. föreslås i fråga om sådana organ för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning, tillsynen över organen och ändringssökande en hänvisning till lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010).

3 §. Kraven på personlig skyddsutrustning. I paragrafen föreslås i fråga om bestämmelserna om de krav som tillämpas på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iakttä dessa en hänvisning till kapitlen I–IV i EU:s förordning om personlig skyddsutrustning. Innehållet i paragrafen är således ganska begränsat med beaktande av att EU-förordningen utgör direkt till-

lämplig rätt och att innehållet i EU-förordningen i princip inte ska upprepas i den nationella lagstiftningen.

4 §. Språkrav. I paragrafen föreslås bestämmelser om att de uppgifter som avses i de nämnda punkterna i förordningen om personlig skyddsutrustning ska lämnas på finska och svenska. Det nationella genomförandet av förordningen om personlig skyddsutrustning förutsätter när det gäller vissa uppgifter som avses i förordningen att det nationellt har definierats på vilka språk uppgifter angående personlig skyddsutrustning ska lämnas. De bestämmelser som nu föreslås motsvarar till denna del de språkrav som ställs på uppgifterna om sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas i arbetet. Detta motiveras bl.a. av att en del av den personliga skyddsutrustningen används i både arbetet och under fritiden och den enhetliga regleringen anses vara mer tydlig också ur verksamhetsutövarnas synvinkel. De föreslagna bestämmelserna ligger bl.a. i linje med språkraven i den övriga produktlagstiftning om exempelvis elprodukter och fyrverkerier som under den senaste tiden beretts inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

I förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs också om annan information, exempelvis sådan som ska lämnas till tillsynsmyndigheten på dennes begäran. I artikel 8.10 i förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs att tillverkarna på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ska ge den, i pappersform eller i elektronisk form, all information och dokumentation som behövs för att visa att den personliga skyddsutrustningen överensstämmer med förordningen, på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten. Sådan information och dokumentation omfattar exempelvis den tekniska dokumentationen och intyget över EU-typkontroll. Avsikten är att dessa inte behöver översättas till finska eller svenska, om marknadskontrollmyndigheten anser att detta inte behövs.

5 §. Styrning av tillsynen. I paragrafen föreslås sedvanliga bestämmelser om att styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i den aktuella lagen hör till arbets- och näringsministeriets uppgifter.

6 §. Tillsyn. I paragrafen hänvisas i fråga om tillsynen över efterlevnaden av lagen till kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning samt till NLF-förordningen och marknadskontrollagen. Kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning handlar om marknadskontroll i unionen, kontroll av personlig skyddsutrustning som förs in på unionsmarknaden och unionens förfarande i fråga om skyddsåtgärder, och förordningen är den primära rättsakt som ska tillämpas vid kontrollen av personlig skyddsutrustning. I syfte att säkerställa att marknadskontrollen också fortsättningsvis förfogar över tillräckliga metoder och befogenheter, föreslås i paragrafen också bestämmelser om att NLF-förordningen och marknadskontrollagen tillämpas vid marknadskontrollen. Hänvisningen till NLF-förordningen är sålunda närmast informativ eftersom det föreskrivs i artikel 37 i förordningen om personlig skyddsutrustning att artiklarna 15.3 och 16–29 i NLF-förordningen, vilka handlar om marknadskontroll och s.k. yttre gränskontroll, ska gälla för personlig skyddsutrustning som omfattas av denna förordning. I fråga om marknadskontrollagen är avsikten att säkerställa en effektiv tillsyn över iakttagandet av kraven i förordningen om personlig skyddsutrustning genom att möjliggöra användningen av tillräckliga åtgärder vid kontrollen.

7 §. Marknadskontrollmyndighet. I paragrafen föreskrivs att marknadskontrollmyndigheten enligt denna lag och den marknadskontrollmyndighet som avses i förordningen om personlig skyddsutrustning är Säkerhets- och kemikalieverket. Enligt paragrafen svarar Säkerhets- och kemikalieverket för de uppgifter som marknadstillsynsmyndigheten och medlemsstaten ska sköta enligt kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning. Avsikten är att Säkerhets- och kemikalieverket ska svara för vidtagandet av samtliga myndighetsåtgärder som av-

ses i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning, oberoende av om det i förordningen om personlig skyddsutrustning i fråga om myndighetsåtgärder används termen marknadskontrollmyndighet eller medlemsstat.

8 §. Rätt att företa inspektioner. I paragrafens 1 mom. görs i fråga om myndighetens inspektionsrätt för det första en allmän hänvisning till marknadskontrollagen.

I 2 mom. föreslås dessutom särskilda bestämmelser om utsträckande av inspektionen till utrymmen som används till boende av permanent natur. Detta ska vara möjligt endast då om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett hälsobrott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts. Enligt 9 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om sådan inspektionsrätt vid behov särskilt i var och en av sektorslagarna. Hemfriden har tryggats i 10 § i grundlagen. Genom lag kan dock bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. I utrymmen som omfattas av hemfrid får myndighetsinspektioner utföras endast när det finns anledning att misstänka ett brott för vilket fängelsestraff kan utdömas. Därför kan de inspektioner som avses i paragrafen utsträckas till utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur endast om de ovan nämnda villkoren är uppfyllda. I praktiken kan det exempelvis handla om sådana fall där man misstänker att den personliga skyddsutrustningen är så bristfällig att den kan medföra allvarlig fara, och för att faran ska kunna förebyggas eller begränsas är det nödvändigt att undantagsvis utsträcka inspektionen också till den ansvariga ekonomiska aktörens utrymmen som används för boende av permanent natur.

I 3 mom. föreskrivs vidare att en utomstående expert som avses i 14 § i marknadskontrollagen inte kan ges rätt att vidta inspektion i utrymmen som används för boende av permanent natur. I 14 § i marknadskontrollagen föreskrivs det om möjligheten att vid tillsynen som hjälp anlita utomstående experter, och när marknadskontrollagen på det sätt som nu föreslås ska tillämpas på tillsynen över efterlevnaden av denna lag kommer bestämmelserna om anlitan av utomstående experter också att äga tillämpning vid tillsynen enligt denna lag. I den nämnda paragrafen i marknadskontrollagen finns allmänna bestämmelser om förutsättningarna att anlita utomstående experter vid marknadskontrollen. När det å andra sidan skilt i varje s.k. sektorslag föreskrivs om inspektioner i utrymmen som används för boende av permanent natur finns det behov att i den förevarande lagen föreskriva om att sådana utomstående experter dock inte kan ges rätt att företa inspektioner i dylika utrymmen. Denna princip har tagits upp exempelvis i förarbetena till marknadskontrollagen (RP 40/2016 rd, s. 36). Av tydlighetsskäl och eftersom det är fråga om en bestämmelse som har betydelse med avseende på den hemfrid som tryggas i grundlagen, ska särskilda bestämmelser om saken intas också i denna paragraf.

9 §. Straffbestämmelser. I paragrafen föreskrivs om brott mot bestämmelserna om personlig skyddsutrustning.

I paragrafens 1 mom. uppräknas de punkter i förordningen om personlig skyddsutrustning vars uppsåtliga försummelse eller försummelse av grov oaktsamhet kan, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, leda till bötesstraff för förseelse i fråga om anordningars säkerhet. Momentet motsvarar inte bara i fråga om graden av tillräknande men också innehållsmässigt det som i fråga om förordningen om personlig skyddsutrustning föreskrivs i 13 § 2 mom. i anordningslagen. Av denna orsak ska också brottsbenämningen vara enhetlig med den som anges i anordningslagen.

RP 194/2017 rd

I paragrafens 2 mom. föreslås dessutom i fråga om försummelse i samband med CE-märkning en hänvisning till lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010). Bestämmelsen ska ha karaktären av en hänvisningsbestämmelse.

I paragrafens 3 mom. hänvisas till 44 kap. 1 § i strafflagen. Paragrafen i fråga innehåller bestämmelser om straff för hälsobrott.

10 §. Ikraftträdande. I paragrafen föreslås bestämmelser om ikraftträdandet av den föreslagna lagen på motsvarande sätt som i fråga om bestämmelserna om personlig skyddsutrustning som används i arbetet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om ikraftträdandet av lagen. I paragrafens 2 mom. föreslås bestämmelser om upphävande av den gällande regleringen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter, dvs. statsrådets förordning om krav på personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. Medan paragrafens 3 mom. innehåller övergångsbestämmelser enligt artikel 47 i förordningen om personlig skyddsutrustning. I momentet föreskrivs att sådan personlig skyddsutrustning som släppts ut på marknaden före den 21 april 2019 och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag får kvarstanna på marknaden efter den 21 april 2019. De intyg över EG-typkontroll och beslut om godkännande som utfärdats för den personliga skyddsutrustningen i fråga fortsätter att vara giltiga till och med den 21 april 2023, om de inte löper ut före den dagen.

1.5 Lag om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

1 §. Tillämpningsområde. Till paragrafens förteckning över lagar inom tillämpningsområdet fogas lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. Några andra ändringar i paragrafen ska inte göras, men paragrafen ska ändras i sin helhet enligt rekommendationen.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Avsikten är att statsrådets beslut om personlig skyddsutrustning ska upphävas separat. Det föreslås att statsrådets förordning om krav på personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter ska upphävas genom den föreslagna lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter.

Avsikten är att statsrådets förordning om linbaneanläggningar för persontransporter ska ersättas med en ny förordning som utfärdas av statsrådet. Statsrådets nya förordning ska utfärdas med stöd av arbetarskyddslagen och i den ska inkluderas de bestämmelser om en säker drift och besiktning av linbaneanläggningar som ingår i statsrådets nuvarande förordning. Samtidigt upphävs bestämmelserna om linbaneanläggningars överensstämmelse med kraven.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 21 april 2018. Förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar tillämpas från och med den dagen. I den lag som föreslås för ändring av anordningslagen inkluderas övergångsbestämmelser som motsvarar artikel 47 i förordningen om personlig skyddsutrustning och artikel 46 i förordningen om linbaneanläggningar. I den föreslagna lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter inkluderas på motsvarande sätt övergångsbestämmelser enligt artikel 47 i förordningen om personlig skyddsutrustning.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 8 § i grundlagen föreskrivs om den straffrättsliga legalitetsprincipen. Enligt paragrafen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. För brott får inte dömas till strängare straff än vad som var föreskrivet i lag när gärningen begicks. Den straffrättsliga legalitetsprincipen inbegriper ett särskilt krav på att lagen ska vara exakt. Enligt den ska brottsrekvisitet för varje brott anges tillräckligt exakt i lagen för att det utifrån lydelsen rimligtvis ska gå att sluta sig till om en åtgärd eller försummelse är straffbar eller inte (GrUU 37/2016 rd, s.2, GrUU 3/2015 rd, s. 2, GrUU 56/2014 rd, s. 2, och GrUU 43/2013 vp, s. 3, GrUU 58/2010 rd, s. 3, GrUU 12/2010 rd, s. 3, GrUU 40/2002 rd, s. 7, GrUU 39/2001 rd, s. 3, GrUU 27/2000 rd, s. 3). Öppna straffbestämmelser, dvs. så kallade blancostraffbestämmelser, där den straffbara gärningen endast består av brott mot någon lag, är inte ändamålsenliga. Om det är nödvändigt att använda blancostrafftekniken ska kedjorna av hänvisningar vara exakt angivna och de materiella bestämmelser som anger villkoren för straffbarhet ska vara avfattade med den exakthet som krävs av straffbestämmelser, och av det normkomplex som bestämmelserna ingår i ska det framgå att brott mot dem är straffbart. Utöver hänvisningarna till bestämmelser måste man dessutom försöka beskriva den straffbara gärningen i straffbestämmelsen (GrUU 46/2016 rd, s. 7, GrUU 10/2016 rd, s. 8, GrUU 31/2002 rd, s. 2, GrUU 16/2002 rd, s. 5, GrUU 45/2001 rd, s. 4, GrUU 20/1997 rd, s. 3, GrUB 25/1994 rd). Grundlagsutskottet har dock ansett att grundlagen inte hindrar att rekvisitet för ett straffbart förfarande delvis ingår i en EU-förordning (GrUU 46/2016 rd, s.7, GrUU 45/2001 rd, s 4).

Bestämmelsen i 13 § i anordningslagen har varit en ren blancostraffbestämmelse. I propositionen föreslås att den ska formuleras om, så att den blir mer exakt än nuförtiden. I 13 § 1 mom. i den föreslagna lagen ingår en bestämmelse om brott mot anordningslagen, där det med avvikelse från nuläget görs en hänvisning till vissa paragrafer i anordningslagen. Av bestämmelsen ska det också framgå vems skyldighet som försummas och vilken skyldighet det är fråga om. I 13 § 2 mom. i den föreslagna anordningslagen hänvisas på motsvarande sätt till artiklarna i förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar. Med förslaget strävar man också efter att påföljderna för överträdelse av EU:s förordningar ska enligt motsvarighetsprincipen vara av samma art som påföljderna för brott mot motsvarande nationella bestämmelser. Utgående från ordalydelsen i den föreslagna straffbestämmelsen ska man alltså kunna förutsäga vilken gärning eller försummelse som är straffbar, och regleringen är inte till denna del problematisk mot bakgrund av 8 § i grundlagen.

Grundlagsutskottet har vidare ansett att det vore bättre att formulera bestämmelsen i enlighet med etablerade principer för straffrättsliga bestämmelser och höja graden av tillräknande till grov oaktsamhet, vilket uttrycks som ett villkor i inledningen av bestämmelsen. En sådan lösning är enligt utskottet etablerad inom straffrätten, vilket också har betydelse för en noga avgränsad och exakt reglering och därmed också för förutsebarheten (GrUU 56/2014 rd, s.3). Detta innebär att användningen av den lägsta graden av tillräknande (oaktsamhet) kräver särskilda skäl. För tillfället är uppsåt eller oaktsamhet en förutsättning för straffbarhet när det gäller förseelse i fråga om anordningars säkerhet. En förutsättning för att det ska handla om konsument säkerhetsförseelse har varit utöver uppsåt dessutom grov oaktsamhet. I propositionen föreslås det att i straffbestämmelserna i både anordningslagen och den föreslagna nya lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter förutsätts grov oaktsamhet utöver uppsåt. Den föreslagna regleringen är således inte till denna del heller problematisk mot bakgrund av 8 § i grundlagen.

RP 194/2017 rd

I propositionen föreslås att brott mot anordningslagen, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar ska vara straffbart enligt 44 kap. 1 § i strafflagen. Paragrafen handlar om hälsobrott. Avsikten är att förenhetliga och skapa klarhet i tillämpligheten av strafflagens bestämmelser om straff. Enligt den gällande lagstiftningen har tillverkare och annan överlåtare av vissa produkter kunnat straffas antingen för arbetarskyddsbrott eller för hälsobrott beroende på produktens användningsändamål. Denna lösning har inte varit lyckad till alla delar och den ligger inte i linje med människors jämlikhet som föreskrivs i grundlagen, med beaktande av att de ifrågavarande bestämmelserna i strafflagen delvis också haft annan straffskala. Ett förslag där produkterna i fråga kommer att omfattas av samma straffbestämmelse i strafflagen stöder kravet på lika bemötande av människor som föreskrivs i 6 § i grundlagen.

I 80 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs att republikens president, statsrådet och ministerierna kan utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. I fråga om bemyndiganden att utfärda förordning har det i grundlagsutskottets praxis riktats krav angående bestämmelsernas exakthet och noggrann avgränsning av bestämmelserna. Grundlagsutskottet har i sin praxis konstaterat i samband med miljölagstiftningen att det typiska för den är att en betydande del av den detaljerade regleringen ingår i författningar på lägre nivå än lag. Detta beror i stor utsträckning på att bestämmelserna behöver vara synnerligen detaljerade och av teknisk karaktär. Dessutom behövs det ofta bemyndiganden när Europeiska unionens omfattande och detaljerade lagstiftning ska genomföras (GrUU 45/2016 rd, s. 4, GrUU 10/2014 rd, s. 3, GrUU 11/2014 rd, s. 2, GrUU 58/2010 rd, s. 2–3, GrUU 11/1999 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har också i andra sammanhang ansett bestämmelser på författningsnivå vara motiverade, när det handlat om lagstiftning avsedd att genomföra teknisk och detaljerad EU-lagstiftning. Bestämmelserna på lagnivå skulle annars bli onödigt detaljerade och fallspecifika (GrUU 1/2013 rd, s. 2). Utskottet påpekar dock att bestämmelserna i 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen under alla omständigheter direkt begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelser och innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena. Därmed går det inte att genom förordning utfärda allmänna rättsregler om frågor som hör till området för lag (GrUU 1/2013 rd, s. 2, GrUU 44/2010 rd, s. 4, och GrUU 58/2010 rd, s. 3). Bemyndigandet bör också i regel placeras i samband med den grundläggande bestämmelsen (GrUU 10/2016 rd, s. 5, och GrUU 49/2014 rd, s. 6).

I 10 a § i anordningslagen föreslås bestämmelser om språkrav. En bestämmelse om bemyndigande föreslås i anslutning till den grundläggande bestämmelsen. Av bestämmelserna om bemyndigande i 4 och 5 § i den gällande anordningslagen framgår det inte tillräckligt exakt att de är avsedda att omfatta också rätten att utfärda närmare bestämmelser om språkrav. Dock innehåller exempelvis 11 § i statsrådets förordning om maskiners säkerhet närmare språkrav som baserar sig på EU:s direktiv. En särskild bestämmelse om bemyndigande skulle vara mer exakt och noggrannare avgränsad och skulle skapa klarhet i förhållandet mellan anordningslagen och de författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den. Den föreslagna regleringen är således inte problematisk mot bakgrund av 80 § i grundlagen.

I lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter föreslås bestämmelser om tillsynsmyndighetens rätt att företa inspektioner. I 8 § 1 mom. i den föreslagna lagen hänvisas det för det första i fråga om inspektionsrätt mer allmänt till lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. I den föreslagna paragrafens 2 mom. föreslås dessutom att i utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektioner vidtas endast om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett brott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889)

RP 194/2017 rd

har begåtts. Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen kan genom lag bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. Enligt lagrummet ska tillsynsåtgärder få utsträckas till utrymmen som används för boende av permanent natur endast i en situation där inspektion av utrymmena är nödvändig för att utreda omständigheter i samband med personlig skyddsutrustning. En inspektion ska inte kunna utföras i utrymmena i fråga, om det är möjligt att utreda omständigheterna på något annat sätt. En ytterligare förutsättning är att det finns skäl att misstänka ett sådant hälsobrott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen. Med tanke på principen om regleringens proportionalitet har grundlagsutskottet utgått från att man inte bör ingripa i skyddet för hemfriden för att utreda föga klandervärda förseelser som allra högst bestraffas med böter (GrUU 32/2010 rd). I strafflagen anges att straffskalan för hälsobrott sträcker sig från böter till sex månaders fängelse. Den föreslagna regleringen är således inte ur proportionalitetssynvinkel något problem mot bakgrund av grundlagen. Syftet med regleringen är bl.a. att säkerställa konsumenters och med dessa jämförbara personers säkerhet, och därför ska den föreslagna regleringen betraktas som oproblematisk också ur acceptabilitetssynvinkel mot bakgrund av grundlagen. Också i fråga om kraven på exakthet och noggrann avgränsning kan den föreslagna regleringen betraktas som oproblematisk, eftersom det som villkor för inspektioner i utrymmen som omfattas av hemfrid har uppställts att inspektionen är nödvändig för att utreda omständigheter som är föremål för granskning samt att det finns skäl att misstänka ett hälsobrott enligt 44 kap. 1 § i strafflagen. I fråga om utrymmen som används för boende av permanent natur och inspektioner som ska vidtas i dem föreslås i 8 § 3 mom. en vidare precisering av att en utomstående expert som avses i 14 § i marknadskontrollagen inte kan ges rätt att vidta inspektion i 2 mom. avsedda utrymmen som används för boende av permanent natur. Avsikten har varit att på detta sätt för sin del försöka säkerställa bestämmelsernas förenlighet med 10 § i grundlagen som handlar om skyddet för hemfrid.

I propositionen ingår inte några sådana förslag som skulle kräva att propositionen behandlas i grundlagsordning. De lagar som ingår i propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) 1, 3–5, 9, 12 och 13 §, av dem 12 § sådan den lyder i lagarna 45/2006 och 272/2013, och
fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att maskiner, arbetsredskap eller andra tekniska anordningar (*tekniska anordningar*) överensstämmer med gällande krav och inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan i sådan användning som tillverkaren avser. Syftet med lagen är också att säkerställa att tekniska anordningar som planerats, tillverkats och utrustats på behörigt sätt utan hinder kan släppas ut på marknaden eller överlåtas för användning.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om det i någon annan lag finns från denna lag avvikande bestämmelser om utsläppande av tekniska anordningar på marknaden eller överlåtande av sådana för användning, tillämpas de i stället för denna lag.

Denna lag tillämpas inte, med undantag av lagens 10 a, 12 och 13 §, på sådan personlig skyddsutrustning om vilken det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, nedan *förordningen om personlig skyddsutrustning*, eller på sådana linbaneanläggningar och delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar om vilka det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG, nedan *förordningen om linbaneanläggningar*.

4 §

Tillverkarens allmänna ombesörjningsskyldighet

Tillverkaren ska planera och tillverka en teknisk anordning så att den till sin konstruktion, utrustning och andra egenskaper lämpar sig för den avsedda användningen och i sådan användning inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan. Om risken för olycksfall eller

RP 194/2017 rd

men för hälsan inte annars kan elimineras i tillräcklig utsträckning, ska ändamålsenliga skyddsåtgärder vidtas. Effektiva varningar ska utfärdas om risker och men.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

1) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av maskiner samt om manöversystem, avvärjandet av mekaniska risker och andra risker samt skyddsutrustningars och säkerhetsanordningars egenskaper, samt

2) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av andra tekniska anordningar är de som avses i 1 punkten.

5 §

Påvisande av överensstämmelse

Tillverkaren ska på det sätt som en teknisk anordnings egenskaper förutsätter

1) på ett tillförlitligt sätt visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven; farliga tekniska anordningar ska typgranskas eller certifieras av en sakkunniginrättning för påvisande av överensstämmelse,

2) samla teknisk dokumentation med tanke på påvisandet och kontrollen av överensstämmelsen,

3) sammanställa adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar som ska levereras med den tekniska anordningen, samt

4) förse den tekniska anordningen med en märkning varav framgår att den överensstämmer med kraven och, om anordningen inte i övrigt uppenbart kan identifieras, med behövlig identifikationsmärkning.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de tekniska anordningar som ska typgranskas eller på annat sätt certifieras för påvisande av överensstämmelse med kraven och om förfarandet i anslutning härtill samt om innehållet i de anvisningar som levereras med anordningen och om märkningen av anordningen.

9 §

Skyldigheter för den som vidareöverlåter en teknisk anordning

Den som vidareöverlåter en teknisk anordning som släppts ut på marknaden ska säkerställa att anordningen med tanke på säkerheten överensstämmer med kraven på samma sätt som när den släpptes ut på marknaden. Det ska dessutom säkerställas att adekvata anvisningar följer med anordningen.

10 a §

Språkrav

De medföljande anvisningar, uppgifter och märkningar som gäller en säker användning av den tekniska anordningen ska vara på finska och svenska. Dessutom ska försäkran om överensstämmelse i fråga om en teknisk anordning finnas på finska och svenska.

Närmare bestämmelser om språket i anvisningarna, uppgifterna och märkningarna samt i försäkran om överensstämmelse samt om möjligheten att avvika från det språkrav som föreskrivs i 1 mom. i enspråkiga kommuner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

Arbetskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar.

Bestämmelser om tillsynen finns i lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete (44/2006), i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning och i kapitel V i förordningen om linbaneanläggningar. Arbetskyddsmyndigheten svarar för skötseln av de uppgifter som det i de nämnda kapitlen i förordningarna föreskrivs att marknadsstillsynsmyndigheten och medlemsstaten ska sköta.

Särskilda bestämmelser gäller för överensstämmelse med kraven och kontrollen i fråga om tekniska anordningar som är avsedda att användas för eller i betydande omfattning används för enskild konsumtion.

13 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) tillverkarens i 4 § 1 mom. angivna eller med stöd av 4 § 2 mom. föreskrivna skyldighet att se till att den tekniska anordningen är säker och att den överensstämmer med kraven,

2) tillverkarens i 5 § 1 mom. angivna eller med stöd av 5 § 2 mom. föreskrivna skyldighet att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven, samla den tekniska dokumentationen, upprätta adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar samt förse den tekniska anordningen med krävd märkning,

3) tillverkarens skyldighet enligt 6 § att förse den tekniska anordningen med namnet på farliga ämnen, krävda märkningar och bruks- och säkerhetsanvisningar,

4) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att se till att den tekniska anordningen är säker och att den överensstämmer med kraven,

5) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven, samla den tekniska dokumentationen, upprätta adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar samt förse den tekniska anordningen med krävda märkningar,

6) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att förse den tekniska anordningen med namnet på farliga ämnen, krävda märkningar och bruks- och säkerhetsanvisningar, eller

7) skyldigheten enligt 9 § för den som vidareöverlåter den tekniska anordningen att försäkra sig om att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven och att anordningen åtföljs av adekvata anvisningar,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* också den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.1 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.1 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven,

2) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.2 i förordningen om linbaneanläggningar att upprätta den tekniska dokumentationen, utföra eller låta utföra bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprätta EU-försäkran om överensstämmelse samt förse produkten med CE-märkning,

3) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.4 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkter i serietillverkning överensstämmer med kraven,

4) tillverkarens skyldighet enligt artiklarna 8.7 och 8.8. i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.7 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter eller dokument eller att sådana finns tillgängliga,

5) importörens skyldighet enligt artiklarna 10.1, 10.2 och 10.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artiklarna 13.1, 13.2 och 13.4 i förordningen om linbaneanläggningar att släppa endast produkter som överensstämmer med kraven ut på marknaden, att försäkra sig om att tillverkaren har sört för bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprättandet av den tekniska dokumentationen och anbringandet av adekvata märkningar, att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument, eller

6) distributörens skyldighet enligt artikel 11.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 14.2 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument samt att tillverkaren och importören har sört för att adekvata märkningar gjorts.

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Sådan personlig skyddsutrustning som släppts ut på marknaden före den 21 april 2019 och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag får fortsätta att tillhandahållas på marknaden efter den 21 april 2019. De intyg över EGTypkontroll och beslut om godkännande som utfärdats för den personliga skyddsutrustningen i fråga fortsätter att vara giltiga till och med den 21 april 2023, om de inte löper ut före den dagen.

De delsystem eller säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar som släppts ut på marknaden före ikraftträdandet av denna lag och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, får fortsätta att tillhandahållas på marknaden efter det att lagen trätt i kraft. De intyg och beslut som beviljats säkerhetskomponenterna i fråga förblir också fortsättningsvis i kraft.

De linbaneanläggningar som installerats före ikraftträdandet av denna lag och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, får tas i bruk efter det att lagen trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 50 och 51 §, sådana de lyder, 50 § delvis ändrad i lag 492/2011 och 51 § delvis ändrad i lag 482/2015, som följer:

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

Finns det sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn eller enligt 44 kap. 1 § 1 mom. 8–10 punkten i strafflagen (39/1889) eller 47 kap. i den lagen, ska arbetarskyddsmyndigheten anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälan behöver emellertid inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna ska anses vara ringa och allmänt intresse inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning ska arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Åklagaren ska bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller inte olovligt anlitande av utländsk arbetskraft som avses i 47 kap. 6 a § i strafflagen. Särskilda bestämmelser gäller för anmälningsskyldigheten i fråga om utlänningars arbete och för hörande av arbetarskyddsmyndigheten.

51 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 10 eller 43 § döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag än i 38 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen.

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen, om straff för arbetarskyddsbrott i 47 kap. 1 § i strafflagen och om straff för kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 46, 46 a eller 48 §, ska, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag, för *arbetarskyddsförseelse* dömas till böter.

För arbetarskyddsförseelse döms även en arbetsgivare eller en företrädare för arbetsgivaren som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot framläggningsskyldigheten enligt 53 §.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 §, sådana de lyder, 44 kap. 1 § i lag 600/2013 och 47 kap. 1 och 8 § i lag 397/2012, som följer:

44 kap

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*,

2) konsument säkerhetslagen (920/2011),

3) kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen*, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan *biocidförordningen*,

4) lagen om kosmetiska produkter (492/2013) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter,

5) hälsoskyddslagen (763/1994),

6) livsmedelslagen (23/2006),

7) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005),

8) lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2014),

9) kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425, eller

10) kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2009/9/EG

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligt försöker föra in i landet, innehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, döms för hälsobrott också den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i strid med konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av den lagen utför, håller till salu eller annars i samband med sin näringsverksamhet överlåter en konsumenttjänst så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa.

47 kap

Om arbetsbrott

1 §

Arbetarskyddsbrott

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) bryter mot arbetarskydds föreskrifter, eller
2) förorsakar en bristfällighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskydds föreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskydds föreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet,

ska för *arbetarskyddsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om straff för dödsvållande, vållande av personskada och framkallande av fara finns i 21 kap. 8–11 och 13 §.

Enstaka förseelser mot arbetarskydds bestämmelserna som i arbetarskyddshänseende kan anses vara ringa och för vilka straff föreskrivs i 63 § i arbetarskyddslagen (738/2002), 23 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) eller 20 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) betraktas dock inte som arbetarskyddsbrott.

8 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *arbetsgivare* den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligt anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som tillkommer arbetsgivaren,

2) *arbetsgivarens företrädare* en medlem i ett lagstadgat eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet,

3) *arbetstagare* den som står i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligt anställningsförhållande till arbetsgivaren,

4) *arbetarskydds bestämmelser* sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om fartygspersonalens arbets- och

RP 194/2017 rd

boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra.

Vad som i 1 och 7 § föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra som låter utföra sådant arbete som avses i 3 och 4 § i arbetarskyddslagen och på företrädare för dem, på personer som avses i 7 § i den lagen och på företrädare för dem samt på redare som avses i 4 § 3 punkten i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och på företrädare för dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om överensstämmelse med kraven och tillsynen över överensstämmelse med kraven i fråga om sådan personlig skyddsutrustning som är avsedd för eller i betydande omfattning används inom enskild konsumtion.

Med personlig skyddsutrustning avses i denna lag personlig skyddsutrustning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, nedan *förordningen om personlig skyddsutrustning*.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iaktta dessa krav finns förutom i denna lag även i förordningen om personlig skyddsutrustning.

Bestämmelser om minimikraven på marknadskontrollen och yttre gränskontrollen av produkter som importeras från tredje länder samt på CE-märkningen av produkter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*.

Bestämmelser om marknads kontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 27–29 i NLF-förordningen, tillsynsmyndigheter och ändringssökande finns i lagen om marknads kontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*.

Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande av sådana organ för bedömning av överensstämmelse som avses i kapitel V i förordningen om personlig skyddsutrustning, om tillsynen över organen och om ändringssökande finns i lagen om godkännande av bedömningsorgan inom arbetarskyddet (1053/2010).

3 §

Kraven på personlig skyddsutrustning

Bestämmelser om kraven på personlig skyddsutrustning och skyldigheten att iaktta dessa krav finns i kapitel I–IV i förordningen om personlig skyddsutrustning.

RP 194/2017 rd

4 §

Språkrkrav

De bruksanvisningar, anvisningar, märkningar och uppgifter som avses i artiklarna 8.7, 10.4, 11.2 och 15.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning och i punkt 2.12 i bilaga II till förordningen samt den EU-försäkran om överensstämmelse som avses i artikel 15 i förordningen ska finnas på finska och svenska.

5 §

Styrning av tillsynen

Styrningen av tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag hör till arbets- och näringsministeriets uppgifter.

6 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna lag finns i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning, NLF-förordningen och marknadskontrollagen.

7 §

Marknadskontrollmyndighet

Säkerhets- och kemikalieverket utövar tillsyn över överensstämmelse med kraven i fråga om sådan personlig skyddsutrustning enligt denna lag och förordningen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter. Säkerhets- och kemikalieverket svarar för de uppgifter som marknadstillsynsmyndigheten och medlemsstaten ska sköta enligt kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning.

8 §

Rätt att företa inspektioner

Bestämmelser om tillsynsmyndighetens rätt att företa inspektioner finns i marknadskontrollagen.

I utrymmen som används för boende av permanent natur får inspektion vidtas endast om inspektionen är nödvändig för att utreda de omständigheter som inspektionen gäller och det finns anledning att misstänka att ett brott som avses i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889) har begåtts.

En utomstående expert som avses i 14 § i marknadskontrollagen kan inte ges rätt att vidta inspektion i 2 mom. avsedda utrymmen som används för boende av permanent natur.

9 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i strid med

RP 194/2017 rd

1) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.1 i förordningen om personlig skyddsutrustning att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven,

2) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning att upprätta den tekniska dokumentationen, utföra eller låta utföra bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprätta EU-försäkran om överensstämmelse samt förse produkten med CE-märkning,

3) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning att säkerställa att produkter i serieproduktion överensstämmer med kraven,

4) tillverkarens skyldighet enligt artiklarna 8.7 och 8.8. i förordningen om personlig skyddsutrustning att säkerställa att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter eller dokument eller att sådana finns tillgängliga,

5) importörens skyldighet enligt artiklarna 10.1, 10.2 och 10.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning att släppa endast produkter som överensstämmer med kraven ut på marknaden, att försäkra sig om att tillverkaren har sört för bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprättandet av den tekniska dokumentationen och anbringandet av adekvata märkningar, att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument, eller

6) distributörens skyldighet enligt artikel 11.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning att säkerställa att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument samt att tillverkaren och importören har sört för att adekvata märkningar gjorts,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

Bestämmelser om CE-märkningsförseelse finns i lagen om CE-märkningsförseelse (187/2010).

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs statsrådets förordning om krav på personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (1101/2009).

Sådan personlig skyddsutrustning som släppts ut på marknaden före den 21 april 2019 och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag får fortsätta att tillhandahållas på marknaden efter den 21 april 2019. De intyg över EG-typkontroll och beslut om godkännande som utfärdats för den personliga skyddsutrustningen i fråga fortsätter att vara giltiga till och med den 21 april 2023, om de inte löper ut före den dagen.

5.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) och lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (/), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 27–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 december 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

1.

Lag

om ändring av lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) 1, 3–5, 9, 12 och 13 §, av dem 12 § sådan den lyder i lagarna 45/2006 och 272/2013, och

fogas till lagen en ny 10 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att maskiner, arbetsredskap, *personlig skyddsutrustning* eller andra tekniska anordningar (*tekniska anordningar*) överensstämmer med gällande krav och inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan i sådan användning som tillverkaren avser. Syftet med lagen är också att säkerställa att tekniska anordningar som planerats, tillverkats och utrustats på behörigt sätt utan hinder kan släppas ut på marknaden eller överlåtas för användning.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om det i någon annan lag finns från denna lag avvikande bestämmelser om utsläppande av tekniska anordningar på marknaden eller överlåtande av sådana för användning, tillämpas de i stället för denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att maskiner, arbetsredskap eller andra tekniska anordningar (*tekniska anordningar*) överensstämmer med gällande krav och inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan i sådan användning som tillverkaren avser. Syftet med lagen är också att säkerställa att tekniska anordningar som planerats, tillverkats och utrustats på behörigt sätt utan hinder kan släppas ut på marknaden eller överlåtas för användning.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om det i någon annan lag finns från denna lag avvikande bestämmelser om utsläppande av tekniska anordningar på marknaden eller överlåtande av sådana för användning, tillämpas de i stället för denna lag.

Denna lag tillämpas inte, med undantag av lagens 10 a, 12 och 13 §, på sådan personlig skyddsutrustning om vilken det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning

*(EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, nedan **förordningen om personlig skyddsutrustning**, eller på sådana linbaneanläggningar och delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar om vilka det föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2000/9/EG, nedan **förordningen om linbaneanläggningar**.*

4 §

Tillverkarens allmänna ombesörjningsskyldighet

Tillverkaren skall planera och tillverka en teknisk anordning så att den till sin konstruktion, utrustning och andra egenskaper lämpar sig för den avsedda användningen och i sådan användning inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan. Om risken för olycksfall eller men för hälsan inte annars kan elimineras i tillräcklig utsträckning, skall ändamålsenliga skyddsåtgärder vidtas *i tillverkningen*. Effektiva varningar skall utfärdas om risker och men. *Personlig skyddsutrustning skall vara effektiv med tanke på de risker som den skall skydda mot.*

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

1) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av maskiner samt om manöversystem, avvärjandet av mekaniska risker och andra risker samt skyddsutrustningars och säkerhetsanordningars egenskaper,

2) krav i fråga om planeringen och konstruktionen av personlig skyddsutrustning samt skyddsutrustningars ofarlighet och skyddsegenskaper, samt

3) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av andra tekniska anordningar är de som avses i 1 eller 2 punkten.

5 §

Påvisande av överensstämmelse

Tillverkaren skall på det sätt som en tek-

4 §

Tillverkarens allmänna ombesörjningsskyldighet

Tillverkaren ska planera och tillverka en teknisk anordning så att den till sin konstruktion, utrustning och andra egenskaper lämpar sig för den avsedda användningen och i sådan användning inte orsakar risk för olycksfall eller men för hälsan. Om risken för olycksfall eller men för hälsan inte annars kan elimineras i tillräcklig utsträckning, ska ändamålsenliga skyddsåtgärder vidtas. Effektiva varningar ska utfärdas om risker och men.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om

1) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av maskiner samt om manöversystem, avvärjandet av mekaniska risker och andra risker samt skyddsutrustningars och säkerhetsanordningars egenskaper, samt

2) hälso- och säkerhetskrav i anslutning till planeringen och konstruktionen av andra tekniska anordningar är de som avses i 1 punkten.

5 §

Påvisande av överensstämmelse

Tillverkaren ska på det sätt som en teknisk

nisk anordnings egenskaper förutsätter

1) på ett tillförlitligt sätt visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven; farliga tekniska anordningar *och annan personlig skyddsutrustning än sådan enkel skyddsutrustning som är avsedd att skydda mot mindre risker* skall typgranskas eller certifieras av en sakkunniginrättning för påvisande av överensstämmelse,

2) samla teknisk dokumentation med tanke på påvisandet och kontrollen av överensstämmelsen,

3) sammanställa bruksanvisningar och andra anvisningar som skall levereras med anordningen, samt

4) förse den tekniska anordningen med ett märke varav framgår att den överensstämmer med kraven och, ifall anordningen inte i övrigt uppenbart kan identifieras, med nödvändig identifikationsmärkning.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de tekniska anordningar som skall typgranskas eller på annat sätt certifieras för påvisande av överensstämmelse och om förfarandet i anslutning härtill samt om innehållet i de anvisningar som levereras med anordningen och om märkningen av anordningen.

9 §

Skyldigheter för den som vidareöverläter en teknisk anordning

Den som vidareöverläter en teknisk anordning som släppts ut på marknaden skall säkerställa att anordningen med tanke på säkerheten överensstämmer med kraven på samma sätt som när den släpptes ut på marknaden. Det skall dessutom säkerställas att adekvata *finsk- och svenskspråkiga* anvisningar följer med anordningen.

anordnings egenskaper förutsätter

1) på ett tillförlitligt sätt visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven; farliga tekniska anordningar ska typgranskas eller certifieras av en sakkunniginrättning för påvisande av överensstämmelse,

2) samla teknisk dokumentation med tanke på påvisandet och kontrollen av överensstämmelsen,

3) sammanställa adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar som ska levereras med den *tekniska* anordningen, samt

4) förse den tekniska anordningen med en märkning varav framgår att den överensstämmer med kraven och, *om* anordningen inte i övrigt uppenbart kan identifieras, med *behövlig* identifikationsmärkning.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de tekniska anordningar som ska typgranskas eller på annat sätt certifieras för påvisande av överensstämmelse med kraven och om förfarandet i anslutning härtill samt om innehållet i de anvisningar som levereras med anordningen och om märkningen av anordningen.

9 §

Skyldigheter för den som vidareöverläter en teknisk anordning

Den som vidareöverläter en teknisk anordning som släppts ut på marknaden ska säkerställa att anordningen med tanke på säkerheten överensstämmer med kraven på samma sätt som när den släpptes ut på marknaden. Det ska dessutom säkerställas att adekvata anvisningar följer med anordningen.

10 a §

Språkrav

De medföljande anvisningar, uppgifter och märkningar som gäller en säker användning av den tekniska anordningen ska vara på finska och svenska. Dessutom ska försäkran om överensstämmelse i fråga om en teknisk

anordning finnas på finska och svenska.

Närmare bestämmelser om språket i anvisningarna, uppgifterna och märkningarna samt i försäkran om överensstämmelse samt om möjligheten att avvika från det språkkrav som föreskrivs i 1 mom. i enspråkiga kommuner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskydssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Bestämmelser om överensstämmelse med kraven och om kontrollen när det gäller tekniska anordningar som är avsedda att användas för, eller i betydande omfattning används för, enskild konsumtion finns i konsument säkerhetslagen (920/2011).

13 §

Straffbestämmelse

En tillverkare eller överlåtare som uppsåtligt eller av oaktsamhet försummar *en skyldighet som han åläggs i denna lag* skall, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, *för förseelse i fråga om anordningars säkerhet* dömas till böter.

12 §

Tillsyn över efterlevnaden av lagen

Arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag, förordningen om personlig skyddsutrustning och förordningen om linbaneanläggningar.

Bestämmelser om tillsynen finns i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskydssamarbete (44/2006), i kapitel VI i förordningen om personlig skyddsutrustning och i kapitel V i förordningen om linbaneanläggningar. Arbetarskyddsmyndigheten svarar för skötseln av de uppgifter som det i de nämnda kapitlen i förordningarna föreskrivs att marknadstillsynsmyndigheten och medlemsstaten ska sköta.

Särskilda bestämmelser gäller för överensstämmelse med kraven och kontrollen i fråga om tekniska anordningar som är avsedda att användas för eller i betydande omfattning används för enskild konsumtion.

13 §

Straffbestämmelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i strid med

1) *tillverkarens i 4 § 1 mom. angivna eller med stöd av 4 § 2 mom. föreskrivna skyldighet att se till att den tekniska anordningen är säker och att den överensstämmer med kraven,*

2) *tillverkarens i 5 § 1 mom. angivna eller med stöd av 5 § 2 mom. föreskrivna skyldighet att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven, samla den tekniska dokumentationen, upprätta adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar*

samt förse den tekniska anordningen med krävd märkning,

3) tillverkarens skyldighet enligt 6 § att förse den tekniska anordningen med namnet på farliga ämnen, krävda märkningar och bruks- och säkerhetsanvisningar,

4) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att se till att den tekniska anordningen är säker och att den överensstämmer med kraven,

5) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att visa att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven, samla den tekniska dokumentationen, upprätta adekvata bruksanvisningar och andra anvisningar samt förse den tekniska anordningen med krävda märkningar,

6) skyldigheten enligt 7 § för den som för första gången i sitt eget namn släpper ut den tekniska anordningen på marknaden eller för användning inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att förse den tekniska anordningen med namnet på farliga ämnen, krävda märkningar och bruks- och säkerhetsanvisningar, eller

7) skyldigheten enligt 9 § för den som vidareöverläter den tekniska anordningen att försäkra sig om att den tekniska anordningen överensstämmer med kraven och att anordningen åtföljs av adekvata anvisningar,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för förseelse i fråga om anordningars säkerhet dömas till böter.

Om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, ska för förseelse i fråga om anordningars säkerhet också den dömas som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot

1) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.1 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.1 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten överensstämmer med kraven,

2) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.2 i förordningen om personlig skyddsutrust-

ning eller artikel 11.2 i förordningen om linbaneanläggningar att upprätta den tekniska dokumentationen, utföra eller låta utföra bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprätta EU-försäkran om överensstämmelse samt förse produkten med CE-märkning,

3) tillverkarens skyldighet enligt artikel 8.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.4 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkter i serietillverkning överensstämmer med kraven,

4) tillverkarens skyldighet enligt artiklarna 8.7 och 8.8. i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 11.7 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter eller dokument eller att sådana finns tillgängliga,

5) importörens skyldighet enligt artiklarna 10.1, 10.2 och 10.4 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artiklarna 13.1, 13.2 och 13.4 i förordningen om linbaneanläggningar att släppa endast produkter som överensstämmer med kraven ut på marknaden, att försäkra sig om att tillverkaren har sört för bedömningen av överensstämmelse med kraven, upprättandet av den tekniska dokumentationen och anbringandet av adekvata märkningar, att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument, eller

6) distributörens skyldighet enligt artikel 11.2 i förordningen om personlig skyddsutrustning eller artikel 14.2 i förordningen om linbaneanläggningar att säkerställa att produkten försetts med CE-märkning och att produkten åtföljs av adekvata bruksanvisningar, uppgifter och dokument samt att tillverkaren och importören har sört för att adekvata märkningar gjorts.

Angående straff för arbetarskyddsbrott bestäms i 47 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Sådan personlig skyddsutrustning som släppts ut på marknaden före den 21 april 2019 och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av

denna lag får fortsätta att tillhandahållas på marknaden efter den 21 april 2019. De intyg över EG-typkontroll och beslut om godkännande som utfärdats för den personliga skyddsutrustningen i fråga fortsätter att vara giltiga till och med den 21 april 2023, om de inte löper ut före den dagen.

De delsystem eller säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar som släppts ut på marknaden före ikraftträdandet av denna lag och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, får fortsätta att tillhandahållas på marknaden efter det att lagen trätt i kraft. De intyg och beslut som beviljats säkerhetskomponenterna i fråga förblir också fortsättningsvis i kraft.

De linbaneanläggningar som installerats före ikraftträdandet av denna lag och som överensstämmer med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, får tas i bruk efter det att lagen trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av 50 och 51 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 50 och 51 §, sådana de lyder, 50 § delvis ändrad i lag 492/2011 och 51 § delvis ändrad i lag 482/2015, som följer:

Gällande lydelse

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

Finns det sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn eller enligt 47 kap. i strafflagen (39/1889), skall arbetarskyddsmyndigheten anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälan behöver emellertid inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydlig och allmänt intresse inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning ska arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Åklagaren ska bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. gäller inte olovligt anlitande av utländsk arbetskraft enligt 47 kap. 6 a § i strafflagen. I fråga om anmälningsskyldigheten rörande utlänningars arbete och om hörande av arbetarskyddsmyndigheten bestäms särskilt.

Föreslagen lydelse

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

Finns det sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn *eller enligt 44 kap. 1 § 1 mom. 8–10 punkten i strafflagen* (39/1889) eller 47 kap. i den lagen, ska arbetarskyddsmyndigheten anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälan behöver emellertid inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna ska anses vara *ringa* och allmänt intresse inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning ska arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Åklagaren ska bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vad som *föreskrivs* i 1 och 2 mom. gäller inte olovligt anlitande av utländsk arbetskraft som avses i 47 kap. 6 a § i strafflagen. *Särskilda bestämmelser gäller för* anmälningsskyldigheten i fråga om utlänningars arbete och för hörande av arbetarskyddsmyndigheten.

51 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 10 eller 43 § döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag än i 38 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen.

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsbrott finns i 47 kap. 1 § i strafflagen och om straff för kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 46, 46 a eller 48 §, ska för *arbetarskyddsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag.

För arbetarskyddsförseelse döms även en arbetsgivare eller en företrädare för arbetsgivaren som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot framläggningsskyldigheten enligt 53 §.

51 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 10 eller 43 § döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag än i 38 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen.

Bestämmelser om straff för hälsobrott finns i 44 kap. 1 § i strafflagen, om straff för arbetarskyddsbrott i 47 kap. 1 § i strafflagen och om straff för kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 46, 46 a eller 48 §, ska, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag, för *arbetarskyddsförseelse* dömas till böter.

För arbetarskyddsförseelse döms även en arbetsgivare eller en företrädare för arbetsgivaren som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot framläggningsskyldigheten enligt 53 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 44 kap. 1 § och 47 kap. 1 och 8 §, sådana de lyder, 44 kap. 1 § i lag 600/2013 och 47 kap. 1 och 8 § i lag 397/2012, som följer:

Gällande lydelse

44 kap

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*,

2) konsument säkerhetslagen (920/2011),

3) kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen*, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och bland-

Föreslagen lydelse

44 kap

Om brott som äventyrar andras hälsa och säkerhet

1 §

Hälsobrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med

1) lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, nedan *växtskyddsmedelsförordningen*,

2) konsument säkerhetslagen (920/2011),

3) kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, nedan *Reach-förordningen*, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och bland-

ningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan *biocidförordningen*,

4) lagen om kosmetiska produkter (492/2013) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter,

5) hälsoskyddslagen (763/1994),

6) livsmedelslagen (23/2006), eller

7) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005)

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, inehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, döms för hälsobrott också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av den lagen utför, håller till salu eller annars i samband med sin näringsverksamhet överlåter en konsumenttjänst så att gärningen är ägnad att or-

ningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006, nedan *CLP-förordningen*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, nedan *biocidförordningen*,

4) lagen om kosmetiska produkter (492/2013) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter,

5) hälsoskyddslagen (763/1994),

6) livsmedelslagen (23/2006),

7) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005),

8) *lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2014)*,

9) *kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425, eller*

10) *kapitel II i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/424 om linbaneanläggningar och om upphävande av direktiv 2009/9/EG*

eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av nämnda lagar och förordningar tillverkar, behandlar, för eller uppsåtligen försöker föra in i landet, inehar, lagrar, transporterar, håller till salu, förmedlar eller överlåter varor eller ämnen, preparat eller föremål så att gärningen är ägnad att orsaka fara för någon annans liv eller hälsa ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *hälsobrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om strängare straff för gärningen inte föreskrivs någon annanstans i lag, döms för hälsobrott också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med konsument säkerhetslagen eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats eller beslut i enskilda fall som meddelats med stöd av den lagen utför, håller till salu eller annars i samband med sin näringsverksamhet överlåter en konsumenttjänst så att gärningen är ägnad att or-

saka fara för någon annans liv eller hälsa.

47 kap.

Om arbetsbrott

1 §

Arbetarskyddsbrott

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot arbetarskyddsföreskrifter, eller

2) förorsakar en bristfällighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskyddsföreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskyddsföreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet,

ska för *arbetarskyddsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om straff för dödsvållande, vållande av personskada och framkallande av fara finns i 21 kap. 8–11 och 13 §.

Enstaka förseelser mot arbetarskyddsbestämmelserna som i arbetarskyddshänseende kan anses vara ringa och för vilka straff föreskrivs i 63 § i arbetarskyddslagen (738/2002), 23 § i lagen om företagshälsövård (1383/2001), 13 § i *lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004)* eller 20 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) betraktas dock inte som arbetarskyddsbrott.

8 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *arbetsgivare* den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som hör till arbetsgivaren,

saka fara för någon annans liv eller hälsa.

47 kap

Om arbetsbrott

1 §

Arbetarskyddsbrott

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot arbetarskyddsföreskrifter, eller

2) förorsakar en bristfällighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskyddsföreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskyddsföreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet,

ska för *arbetarskyddsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om straff för dödsvållande, vållande av personskada och framkallande av fara finns i 21 kap. 8–11 och 13 §.

Enstaka förseelser mot arbetarskyddsbestämmelserna som i arbetarskyddshänseende kan anses vara ringa och för vilka straff föreskrivs i 63 § i arbetarskyddslagen (738/2002), 23 § i lagen om företagshälsövård (1383/2001) eller 20 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) betraktas dock inte som arbetarskyddsbrott.

8 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *arbetsgivare* den som låter utföra arbete i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande samt den som faktiskt utövar den beslutanderätt som *tillkommer* arbetsgivaren,

2) *arbetsgivarens företrädare* en medlem i ett lagstadgat eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet,

3) *arbetstagare* den som står i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande till arbetsgivaren,

4) *arbetarskyddsbestämmelser* sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, *lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav*, lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra.

Vad som i 1 och 7 § föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra som låter utföra sådant arbete som avses i 3 och 4 § i arbetarskyddslagen och på företrädare för dem, på personer som avses i 7 § i den lagen och i 2 § i *lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav* och på företrädare för dem samt på redare som avses i 4 § 3 punkten i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och på företrädare för dem.

2) *arbetsgivarens företrädare* en medlem i ett lagstadgat eller annat beslutande organ hos en juridisk person som är arbetsgivare samt den som i arbetsgivarens ställe leder eller övervakar arbetet,

3) *arbetstagare* den som står i ett arbetsavtalsförhållande eller i ett tjänste- eller därmed jämförbart offentligrättsligt anställningsförhållande till arbetsgivaren,

4) *arbetarskyddsbestämmelser* sådana bestämmelser om säkerhet och hälsa i arbetet som ingår i arbetarskyddslagen, lagen om företagshälsovård, lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg eller någon annan lag om arbetarskydd eller som har utfärdats med stöd av en sådan lag och som ska iakttas i syfte att skydda andra.

Vad som i 1 och 7 § föreskrivs om arbetsgivarens och dennes företrädares ansvar tillämpas på motsvarande sätt också på andra som låter utföra sådant arbete som avses i 3 och 4 § i arbetarskyddslagen och på företrädare för dem, på personer som avses i 7 § i den lagen och på företrädare för dem samt på redare som avses i 4 § 3 punkten i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och på företrädare för dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 1 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016) och lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 27–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016) och lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (/), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 27–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag träder i kraft den 20 .